

Prodajni rezultati v letu 1981

Na začetku leta ponavadi seštevamo dosežene rezultate prejšnjega leta. V tem prispevku bom poskušal informirati člane naše DO o doseženih prodajnih rezultatih v letu 1981. Ta informacija je sestavljena na podlagi podatkov, ki so na razpolago ob zaključku redakcije časopisa. O prodajnih rezultatih v preteklem letu bomo še razpravljali ob sprejemu zaključnih računov.

Dosežena prodaja na ekster-nem trgu v letu 1981 je bila v primerjavi s planom naslednja:

dajne cene višje od planiranih. Zahvaljujoč temu, da smo v letu 1981 dosegli višjo realizacijo 103 milijarde starih dinarjev (plan 86 milijard).

Izpolnjevanje plana po posameznih tozdih je zelo različno. Mislim, da boljše ali slabše izpolnjevanje plana ne moremo v prvi vrsti pripisati večji ali manjši pridnosti zaposlenih v posameznih tozdih. Več vpliva imajo drugi objektivni dejavniki, kot so: realnost plana, struktura naročil, tehnična opremljenost ipd.

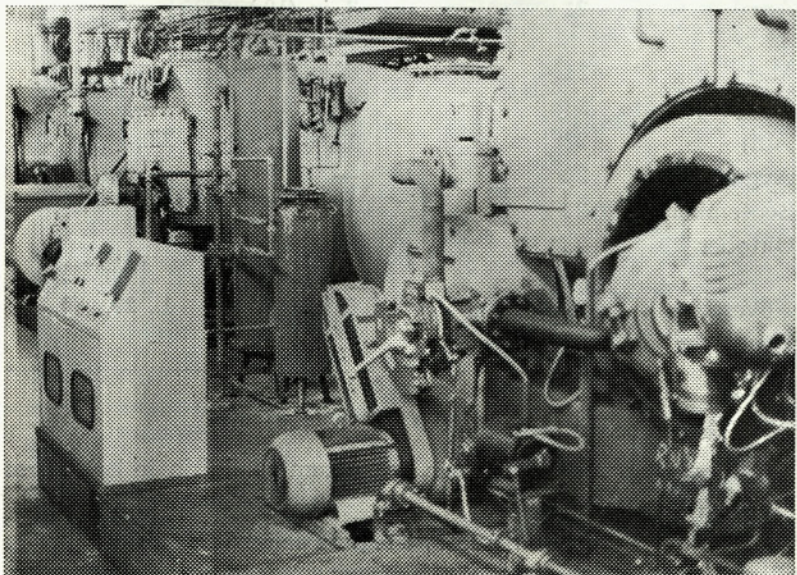
Tozd	v % plan=100					
	v kg			v din		
	dom. trg	izvoz	skupaj	dom. trg	izvoz	skupaj
1. VIJAKARNA	124,96	94,33	118,84	134,51	113,40	130,20
2. VERIGARNA	105,24	98,52	102,08	111,85	110,16	111,25
3. SID. VERIGE	75,97	70,95	73,55	87,68	91,52	89,06
4. KOVAČNICA	113,08	105,55	112,86	142,59	210,38	145,27
5. ORODJARNA	—	—	—	—	—	—
6. VZDRŽEVANJE	—	—	—	39,41	—	39,41
7. TIO	—	—	—	120,88	27,72	113,66
SKUPAJ (1—7)	105,29	86,65	98,74	120,91	105,71	117,28

Opomba: Zaradi lažje primerjave v tozdu Sidrne verige in v seštevku nismo upoštevali žice in uslug za eksterni trg.

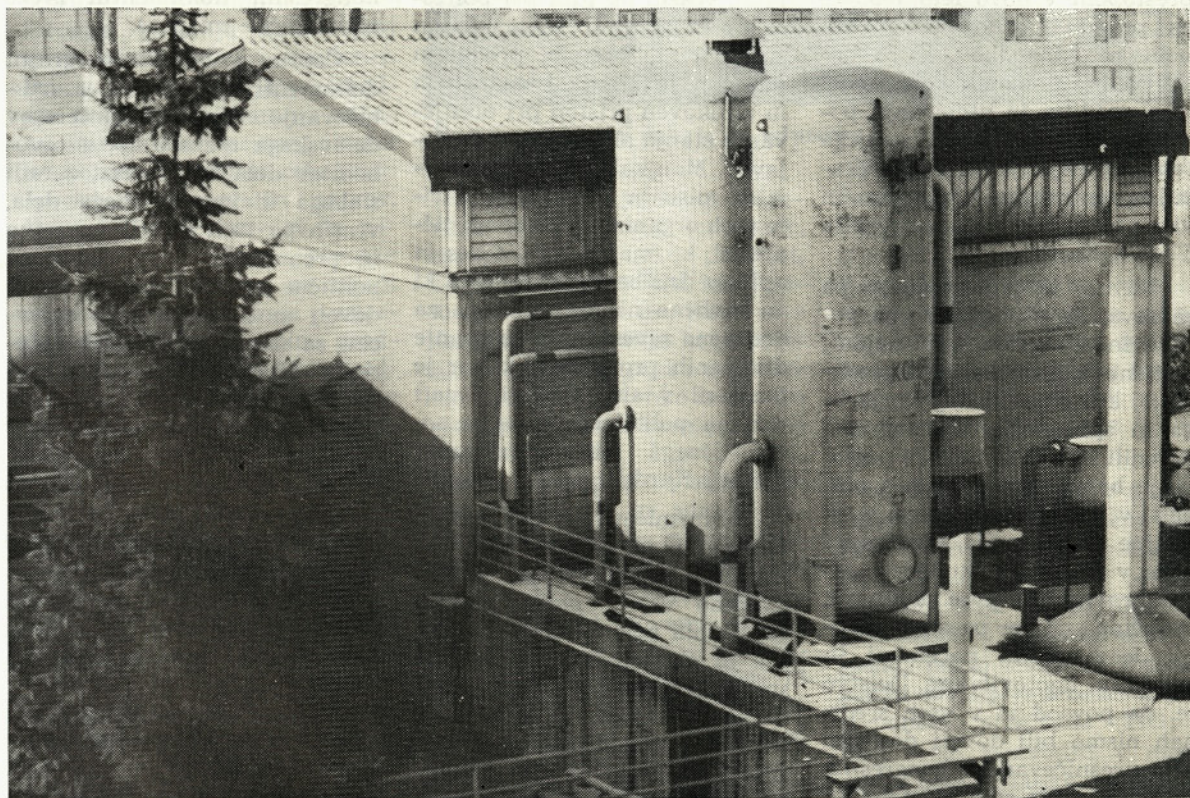
Preden začnemo ocenjevati prodajne rezultate, moramo vedeti, da že vrsto let na trgu vlada ugodna konjunktura in da je obseg prodaje v prvi vrsti odvisen od obsega proizvodnje. V letu 1981 je bila prodaja večja od proizvodnje, kar pomeni, da so se zaloge gotovih izdelkov fizično znižale.

Razlike v izpolnjevanju količinskega in vrednostnega plana nam kažejo, da so bile pro-

Tozd Vijakarna izkazuje relativno visoko preseganje plana. Če bi bili v decembru odposlali že pripravljene količine za Poljsko, potem bi imeli realizirani tudi izvozni plan v količinskem pogledu. Visoko preseganje plana, posebej pa količinsko, nam kaže, da je bil prodajni plan za leto 1981 nerealno postavljen kljub opozorilu pri sestavi plana. Tudi za leto 1982 imamo po količini v tem tozdu

V kotlovnici

nižji plan kot je realizacija v letu 1981. Če pogledamo nazaj, je skupna realizacija na ekster-nem trgu v letu 1981 količinsko za 5,12 odst. višja od realizacije v letu 1980, vendar je za 3,53 odst. nižja od leta 1979. Večje razlike pri doseganju vrednostnega od količinskega plana kot so te razlike v Verigarni, so posledica večjega zvišanja prodajnih cen vijakov od verig (razlika 5 odst.).

Tozd Verigarna že konstantno izkazuje solidne rezultate. Prodajni plan je dosti realno postavljen. Količinska prodaja iz leta v leto narašča. Temu primerni so tudi finančni rezultati, ki jih ta tozd ustvarja.

Tozd Sidrne verige ni dosegel količinskega in s tem tudi vrednostnega plana prodaje na ekster-nem trgu predvsem zaradi izpadle proizvodnje debelih sidrnih verig, posebej pa v prvem polletju. Manjkalo je tudi naročil, ker nismo sprejemali naročil, za katere smo ocenili, da bodo zaradi nizkih prodajnih cen še poslabšale položaj tega tozda. Določene količine sidrnih verig so stale nerealizirane zaradi pomanjkanja opreme.

Jasno je, da z obstoječimi kapacitetami za proizvodnjo ostalih vrst verig ni možno nadomestiti izpada proizvodnje sidrnih verig. Ni še definitivnega odgovora na vprašanje: ali proizvajati sidrne verige ali ne? Meni pa ni jasno, zakaj to vprašanje obstaja že vrsto let (ker se pogoji, ki so porodili to vprašanje, praktično niso spremenili).

Realizacija v letu 1981 je nekoliko višja kot v letu 1980, vendar močno pod realizacijo iz leta 1979 (spet zaradi sidrnih verig).

Tozd Kovačnica izkazuje najvišje vrednostno preseganje

plana prodaje in relativno visoko preseganje količinskega plana. Izvoz tozda Kovačnica je po obsegu majhen, tako da bistveno ne vpliva na rezultate izvoza DO. V letu 1981 je dosežen relativno visok porast cen in sprememba asortimenta prodaje v primerjavi s planom. Kar se tiče količinskega preseganja plana, mislim, da to ni rezultat dela v samem tozdu Kovačnica. Primer transporterjev nam to dosti zgovorno kaže. Transporterjev je bilo v letu 1981 realiziranih za 297 ton več kot je planirano. Za to realizacijo je bilo potrebno približno 180 ton več verig iz tozda Sidrne verige kot je bilo to s planom predvideno. Če bi realizacijo Kovačnice znižali za 180 t, potem bi preseganje plana bilo le 3,14 odstotkov. Podoben primer so priveznice.

Eksterna realizacija tozda Kovačnica iz leta v leto narašča v pretežnem delu iz istih razlogov kot je bilo preseganje plana v letu 1981.

Eksterna realizacija tozda Orodjarna in Vzdrževanje nista toliko pomembna v skupni realizaciji, tako da ni potrebe, da jo posebno obravnavamo.

Tozd TIO je presegel vrednostni plan prodaje na domačem trgu, v izvozu pa je močno pod planom, čeprav je planirani izvoz minimalen. Poudariti je treba, da pri planu za tozd TIO niso bila predvidena zvišanja prodajnih cen. Plan je bil postavljen približno 25 odst. višje kot je bila dosežena prodaja v letu 1980, kar je nekje v skladu s srednjeročnim planom.

V letu 1981 so bile povprečne cene, skupaj s prenosom cen iz leta 1980 pri pogoju, da ni bilo bistvene spremembe struk-

ture, višje za ca. 25 odst. kot leta 1980. Povprečno število zaposlenih je bilo za 2,38 odst. večje kot je bilo planirano in za 11,21 odst. več kot v letu 1980. Pri tem je treba poudariti, da število proizvodnih delavcev hitreje narašča kot skupno število delavcev, saj naj bi bilo tako glede na organizacijsko strukturo tozda.

Če vse to upoštevamo, za tozd TIO ne moremo reči, da dosega planske rezultate, še manj pa rezultate predvidene z razvojnim planom. Udeležba tozda TIO v realizaciji DO je ostala na istem nivoju kot je bila leto poprej.

Plan izvoza v dinarski vrednosti je bil presežen kljub zastanku izvoza v tozdu Sidrne verige. Plan izvoza v dolarski vrednosti ni bil dosežen v prvi vrsti zaradi močnih tečajnih razlik, ki so nastopile v letu 1981. Vrednost dolarja na mednarodnem deviznem trgu je močno porastla, naši zaključki v izvozu niso povsod v dolarjih. Zaradi tega je porast izvoza v letu 1981 v primerjavi z letom 1980 prikazan v dolarjih, relativno skromen — le 2,04 odst.

Znana je naša odvisnost od uvoza, zato se moramo tudi v letu 1982 maksimalno truditi za čim večji izvoz. Od izvoza bo odvisna preskrba z osnovnim materialom. Če tega ne bo, tudi proizvodnje ne bo.

Na koncu bi še dodal, da nas v letu 1982 čakajo še težje naloge. Prodajne cene ne bomo mogli tako hitro zviševati kot smo jih doslej. Materialni stroški bodo hitreje naraščali. Edina rešitev ostaja v zvišanju proizvodnje in razvoju kvalitetnejših programov.

Jure Pejič

Začenjamo leto kongresov in delegatskih volitev

Čeprav priprave na kongrese zveze komunistov, zveze sindikatov in zveze socialistične mladine ter delegatske volitve tečejo že dalj časa, pa smo s prestopom v novo leto 1982 že na pragu izredno pomembnih političnih dogodkov, ki so do sedaj vedno pomenili kontinuiteto v graditvi in utrjevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ki sta jo skupaj s centralnim komitejem in vso partijo opredelila tovariša Tito in Kardelj.

Ravno ta kontinuiteta pa zahteva, da v pripravah na volitve in kongrese kar najbolj kritično in samokritično presodimo, kaj smo od dogovorjenega in sprejetega na kongresih naredili in kaj nismo. To presojanje bomo seveda morali prenesti v konkretne sredine, v temeljne organizacije združenega dela, v krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, v občino..., ne pa se zadovoljiti le z nekimi načelnimi in splošnimi ugotovitvami. Dejstvo je, da povsod in v vseh sredinah nismo bili dovolj dosledni pri uresničevanju kongresnih zaključkov, da smo se otepali z oportunistom, kompromisi, tehnokratizmom in podobno in da po nekaterih zaključkih nismo naredili dovolj.

Ne bi mogli reči, da se v štiri-

letnem obdobju, ki ga letos zaključujemo, tudi nismo kritično in samokritično lotevali teh vprašanj, žal pa smo največkrat ostali le pri ocenah in ugotovitvah, včasih pa tudi pri polresnicah in skrajno sektaških in subjektivnih ocenah, predvsem pa nam je manjkalo znanstven in strokoven pristop pri ocenjevanju stanja ali posameznih pojavov. Manjkalo nam je ustvarjalne misli in ustvarjalne akcije vseh organiziranih socialističnih sil, ki imajo svoj interes in vpliv v družbenih odnosih in ki na različne načine vplivajo na družbeno zavest in na reševanje družbenih problemov, kakor je poudaril v svoji knjigi Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja Edvard Kardelj.

Neuresničevanje na zadnjih kongresih sprejetih stališč, zaključkov in opredelitev je nedvomno vzrok, poleg izredno zaostrenih mednarodnih političnih in ekonomskih razmer, da smo zašli v izredno težko gospodarsko situacijo, ki se seveda odraža tudi v družbenih odnosih. S tem smo se tudi velikokrat soočali in znali poiskati tudi vzroke pa tudi rešitve, ki pa so bile nemalokrat preveč deklarativne, največkrat pa samo na papirju. Pri posameznih rešitvah problemov nismo dovolj

izhajali iz prodorno opredeljenih idejnopolitičnih zodišč v resolucijah zadnjih kongresov zveze komunistov in iz še bolj konkretno opredeljenih nalog v kongresnih dokumentih zveze socialistične mladine.

Čeprav so bili vsi kongresni dokumenti opredeljeni v uresničevanje temeljnih interesov delavskega razreda — v osvoboditev dela in človeka, zaradi slabega idejnopolitičnega dela, včasih pa tudi zaradi neenotne in premalo frontno usmerjene politične akcije, nismo uspeli dovolj mobilizirati vseh delavcev za uresničevanje teh interesov. Močno smo odstopali od misli, ki jih je med drugim na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije pred štirimi leti zelo prodorno opredelil tovariš Tito, ko je dejal:

»Z eno besedo, idejno usposabljanje, negovanje kolektivnega dela in krepitev osebne ter kolektivne odgovornosti — to so vprašanja, ki jim pripisujemo izjemen pomen.

Odgovornost moramo zaostri na vseh ravneh in v zvezi z vsemi vprašanji. Pri tem mislim tudi na odgovornost ljudi na vodilnih položajih in na odgovornost komunistov v organizacijah združenega dela, družbenopolitičnih skupnosti, v socialistični zvezi in drugih druž-

benopolitičnih organizacijah. Mislim na odgovornost zveze komunistov po republikah in pokrajinah za našo skupno politiko in izvrševanje nalog, še posebej na gospodarskem področju, ki zadevajo razvoj naše socialistične samoupravne skupnosti v celoti — celoletno Jugoslavijo. Mislim na našo skupno odgovornost za varnost države, za uspešen odpor zoper vse, kar grozi njeni svobodi, neodvisnosti in mirnemu socialističnemu razvoju.«

Vse to smo ponavljali vsak dan, žal pa največkrat naše ravnanje ni šlo v tej smeri. In z vsem tem se bomo morali soočiti in opredeliti tisto, kar še nismo naredili in kako in do kdaj bomo naredili. Zaostriti pa bomo morali tudi odgovornost ljudi na vodilnih položajih v občini, v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih in drugih asociacijah, kakor tudi vseh članov zveze komunistov, ki so najbolj odgovorni, da nismo naredili tistega, za kar smo se na kongresih opredelili in kar smo tudi vnašali v konkretne programe dela v posameznih sredinah. Če se bomo lotili stvari v predkongresnih pripravah, pa tudi v pripravah na volitve, potem ne le, da bomo izpostavili ti-

ste naloge, ki jih bo potrebno eventualno ponovno aktualizirati v kongresnih resolucijah, temveč tudi tiste, ki jih nismo uresničili v posameznih sredinah in jih vnesli v lastne akcijske načrte nadaljnega delovanja.

Seveda pa bi morali v predkongresnih aktivnostih spodbuditi in motivirati tudi boljše in odgovornejše delo pri uresničevanju pravkar sprejetih družbenih planov za leto 1982. Spodbuditi in povečati aktivnost pri dograjevanju družbenoekonomskih odnosov, spodbuditi tekmovalni duh, ki nas je neštokrat preveval v preteklosti in ki bi ga v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah, v bitki za uresničevanje politike gospodarske in družbene stabilizacije še kako morali spodbujati. Povečati in okrepiti vrednost dela, ustvarjalnost in podobno. Povečati idejnopolitično delovanje med delavci, delovnimi ljudmi in občani, skratka povečati aktivnost na vseh področjih.

Da priprave na te pomembne politične dogodke v občini ne bodo le kampanja, potem moramo z delom pričeti takoj, kajti gradiv in predlogov za predkongresne aktivnosti imamo že dovolj, do delegatskih volitev pa nas ločita le še dva meseca.

Prevzeto iz Železarja

Še o sanaciji

V zadnjem časopisu Veriga smo brali tudi članek pod naslovom »Vizija sanacij in odgovornosti«.

Mislim, da je treba navedbam dodati nekaj misli, ki bodo vsebovale nekaj zgodovine in tudi malo konkretnih pojasnil.

Kar zadeva sanacijo v tozdu Sidrne verige, lahko trdim, da se bo problem izgube še pojavljal in trajal toliko časa, dokler ne bo dobil obrat krepke injekcije v strojni park za drobnejše verige.

Ne smem trditi, da se pri skupini sidrnih verig — Schlatter ne da še kaj prihraniti in poceniti, vendar je ta doprinos odločno premajhen. S povečano proizvodnjo bi dosegli delno izboljšavo, kar pa gre le na račun novih strojev in avtomatizacije. Tu mislim še prav posebej postrojenje Esab, ki je zastarelo, saj delajo na enoti štiri ljudje, namesto dveh, pa tudi kapaciteta je na novih 2—3-krat večja. Kvalitete tu sploh ne poudarjam, čeprav je znano, da se današnja jekla na teh napravah ne dajo več variti z zadovoljivo in konstantno kvaliteto. Rešitev je torej v preusmeritvi v visokoodporne verige, v dimenzijskem območju do Ø 36 milimetrov.

Bremenske verige, rudarske in elevatorske verige z vso pripadajočo opremo so končni izdelki, za katere ni problematičen plasma niti v inozemstvu. Seveda na starih Wafios strojih novih jekel ni mogoče variti. Iz

vsega tega sledi nova investicija. Vendar zakaj izgubljati besede, to vam je tako in tako dobro poznano iz razvojnih programov in investicijskih potreb.

Razvoj železarn bo prizadel tudi drobne verige. Nepomirjenih jekel je že zelo malo, kar pomeni, da so vsi stari topovarnilni stroji problematični. Delno se da tu poboljšati tako imenovana »varilna sposobnost« stroja z dobro površinsko pripravo žice; vendar je to lahko samo prehodno obdobje.

Razvojni program je za »stare« štiri proizvodne tozde ta problem nakazoval in predvidel tudi rešitve, vendar so te zaradi splošno znanih težav nekoliko v zaostanku. Omenim naj še to, da je jeklo za sidrne verige stopnje I in II tudi v izgubi pri železarnah, tako da v bodoče lahko računamo le na jekla Č.8330 ali višje kvaliteta. To pa pomeni, da bo možna proizvodnja le s trdnostjo nad 700 N/mm² in bodo verige z nižjimi trdnostmi prava redkost, zato tudi ustrezno dražja, ker jekla po sedanjih cenah ne bo, in ga bo potrebno uvoziti.

Že pred leti pa smo začeli razvijati na določen pritisk nov perspektivni plan, ki bi v bodoče predstavljal polovični del naše proizvodnje. Moto je bil: preusmeritev turističnega dela Gorenjske v lažjo industrijo, ki nima težkih strojev in velikih potreb po materialu. Z leti bi počasi preusmerjali našo proizvodnjo in tudi ljudi zaposlovali na lažjih novih delovnih me-

stih. Ideja je postala stvarnost, sicer ne tako hitro, kot bi si želeli, ne da bi se kakršenkoli ugovor, četudi tehten, kaj dosti upošteval.

Program je bil znan, čeprav slišimo, da se je izdelal šele pred kratkim. Ni pa bila možna naša ocena, ker so bile dosti strokovne le skupine izven DO za oceno in tudi izbiro programa. Poskušali smo delno vplivati na same naloge, pa nam je uspelo le eno leto; kakor hitro je bilo postavljeno novo vodstvo, smo zopet izpadli iz kombinacije. Zanimivo je tudi, da smo celo tri naše strojnike imeli že zaposlene na teh delih, pa so vsi trije prišli nazaj z isto utemeljitvijo, da se v takih pogojih delati ne da. Tudi na vprašanje sekretarke občine na delavskem svetu v oktobru: kakšne so razmere v tej enoti, ni nihče odgovoril. Vprašanje pa je bilo še kako na mestu. Dela na novih programih tečejo naprej, samo ne mislite, da bo efekt viden v nekaj letih, četudi angažiramo vse proste kapacitete. Če hočemo program TIO II izpeljati, morajo ostale enote poslovati toliko rentabilno, da bodo še nekaj let pomagale pri investicijah nove proizvodnje. Ob tem se pa pojavlja drugo vprašanje: kako bi izgledala proizvodnja verig, vijakov, opreme, če bi vanjo vložili samo amortizacijo posameznih enot, kaj šele, če bi preudarno investirali. Nekaj nam mora biti jasno: visokokvalitetna veriga katerekoli vrste je prav tako

rentabilna in izvozno aktualna kot katerikoli izdelek pnevmatike. Tudi Švicarji delajo žeblice, in to z dobičkom. Naj bo dovolj; če smo se zavestno odločili za preusmeritev, potem je naloga vseh, da jo speljemo brez raznih komplikacij pri reorganizaciji in povečevanju služb. Seveda je sile treba združiti, ne pa podtikati stvari, ki

niso preverjene, ker to povzroča samo jezo in škodo nam vsem.

Zamislimo se raje še nekoliko nad komplicirano administracijo, ki se ne premakne nikamor kljub množici šolanih organizatorjev, in nad pridobitvami, ki jih imamo z računalniško obdelavo podatkov.

Franc Legat

DELOVNI KOLEDAR ZA LETO 1982

M e s e c	število delovnih dni	datumi delovnih sobot	datumi plačanih praznikov
Januar	21	9. in (16.)	1., 2.
Februar	22	20. in 27. (vse izmene)	—
Marec	23	20. in (27.) solidarnostna	—
April	21	3. in (10.) 17. in (24.)	27.,
Maj	21	8. in (15.)	1., 2.,
Junij	23	5. in (12.)	—
Julij	22	10. in (17.)	22.,
Avgust	22	—	—
September	23	4. in (11.)	—
Oktober	23	2. in (9.) 16. in (23.)	—
November	20	6. in (13.)	1., 29., 30.,
December	23	4. in (11.)	—

— 31. december je prost dan

— vmesni dan med nedeljo in praznikom 23. julija je kolektivni dopust

— 26. april je prost dan, namesto tega se dela ena od sobot v aprilu

Opomba: Datumi v oklepaju veljajo za II. izmeno.

Pota in stranpota razvojnih programov

Razvojni program tozda TIO

Združitev tozda TIO v DO Veriga Lesce je bila izvedena že pred petimi leti. Program pnevmatike je v TIO že takrat obstojal in kako srčkano se sedaj sliši, da je bil obelodanjen šele sedaj, to je pred kratkim. Nahajamo se v dobi kompjuterizacije, robotizacije in obenem na pragu nove industrijske revolucije, ki ni več industrijska, ampak deluje v glavnem na področju informatike. Ali naj to, da ni bilo pravih programov, pomeni, da ni bilo ustreznih informacij, ali pa mnogi še danes ne vedo, da program pnevmatike ne pomeni v našem primeru proizvodnjo »pnevmatik«, ampak proizvodnjo elementov industrijske pnevmatike. Že pred štirimi leti, ko smo še vedeli, kaj naj bi bilo tisto, kar bi moralo biti vključeno v razvojni program, se je v nekaterih višjih krogih govorilo o sistemih, diskretnih in proporcionalnih elementih hidravlike, ker je bilo takrat pač to moderno. Danes dobro poučene strukture na istih enciklopedičnih informacijah govorijo o robotizaciji, kompjuterizaciji, sistemih višjega reda in podobnih zadevah, ki so pač na ustreznem nivoju. Kljub temu, da se je v svetu že eno in drugo realiziralo, smo si v DO prišli na jasno s temi našimi programi razvoja pnevmatike šele pred kratkim. Povrh vsega pa še program ni na nivoju, kakršen se pač danes spodobi, ker ni izšel iz struktur, ki so na nivoju. No, in kaj ta veliki, perspektivni, štiri leta v temi tavajoči program vsebuje? Nič od tistega, kar so dobro poučeni in strokovno na nivoju govorili pred štirimi leti, kaj šele danes. Program je v konceptu za nepoučene, ki pa jih je veliko, zelo skromen, saj zajema samo: CETOP in DIN standardu;

1. Novo družino cilindrov po CETOP in DIN standardu;

2. Novo družino razvodnih krmilnih ventilov po CETOP in DIN standardu;

3. Logične pnevmatske krmilne elemente in

4. Pomožne pnevmatske elemente.

Ta program pa za tozda TIO pomeni naslednje:

1. Standardizacijo na evropskem nivoju.

2. Povečanje akumulacije za 40—50 odst.

3. Povečanje produktivnosti v prvi fazi brez vlaganja za 30 odstotkov.

4. Možnost uvedbe NC tehnologije in uporabo ter aplikacijo sodobnejših tehnoloških prijemov.

5. Osnovo za gradnjo kompleksnejših sistemov.

6. Pogoj za nadaljnje delo razvoja na področjih gradnje kompleksnejših elementov in sistemov.

Na čem pa temelji ta program? Program temelji izključno samo na analizah dosežkov in obelodanih razvojnih usmeritev tujih proizvajalcev. Ali je ta programska usmeritev prava ali ne, bi težko ugotovili. Drugje v razvitejšem svetu za takšno prognoziranje in formiranje informacij o zahtevah tržišča pripravljajo v tako imenovanih marketing službah, oddelkih in podobno. Upam, da je vloga marketinga poznana tudi našim poslovnim strukturam, predvsem pa avtorju članka, ki se nanaša na odgovornost. Dejstvo je namreč predvsem to, da je dober program lahko samo tisti program, ki se dobro prodaja. Če imamo tozadevne pojme razčiščene in če strokovno obvladamo organizacijo v vseh njenih funkcijah, potem bo zelo težko obtožiti tehnike za eventualno zgrešen razvojni program, če so ga v celoti sami kreirali. Zato težko in nemoralno pa je kritizirati nekaj, za kar nihče ni nič prispeval, in niti sam ne ve, kako bi bilo boljše. Ker pa vemo, da so po bitki vsi generali, ki vse vedo, potem lahko pričakujemo v primeru neuspeha razvojnih programov podoben razplet dogodkov.

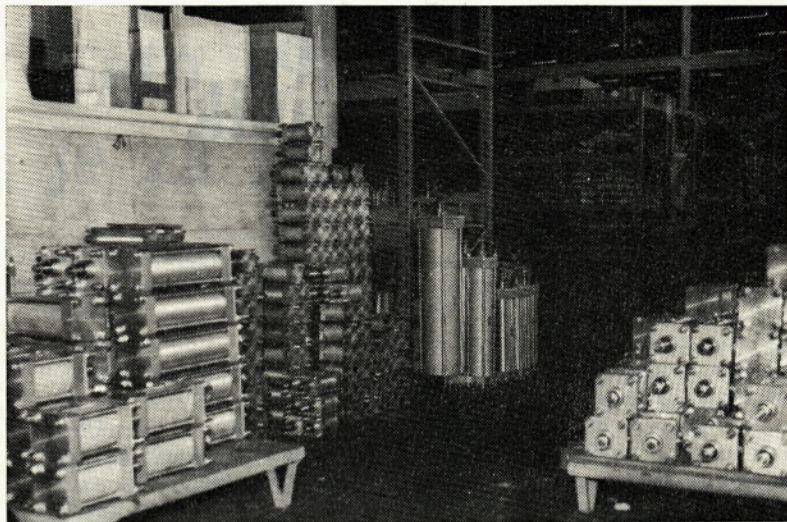
Če se povrnemo na naš program pnevmatike, potem moramo spoznati še nekaj stvari, ki so izrednega pomena tudi za celotno DO. Če želimo realizirati ta program, potem naj bo jasno, da tudi tako skromen obseg nismo v stanju realizirati brez potrebnega vlaganja. Da bi tozda TIO postal tozda, ne pa obrtniška delavnica, kot nas nekateri opredeljujejo, potem ni zadosti realizirati na mesec samo 10 milijonov, ker jih v dani situaciji realiziramo lahko samo na obrtniški način.

Nov program je konstrukcijsko tako izveden, da omogoča uvedbo izredno visoke stopnje avtomatizacije. Zato smo pri načrtovanju programa upoštevali celovitost programa in ne samo ozko razvojno programsko usmeritev. Tako izhaja iz tega celovitega gledanja tudi nekaj najpomembnejših rezultatov. Proces avtomatizacije proizvodnje ne bo mogoč samo z nabavo standardne opreme, ampak bo potrebno izdelati celo vrsto specialnih strojev in naprav. Pri izdelavi teh strojev in naprav, katerih idejne osnutke smo že izdelali, smo se zaradi racionalnosti in širjenja programov odločili za modulno gradnjo sistemov. Modul tako predstavlja kompleten sklop, ki je lahko vrtalna enota z avtomatskim pomikom, frezalna enota, centrirna vpenjalna enota, rotacijska miza, translacijski modul, transportne enote, koordinatne mize, delovni moduli itd. Vsak modul za sebe predstavlja sklop, ki je lahko popolnoma samostojna enota, ali pa iz posameznih modulov sestavimo neki zahtevnejši stroj. Vsak modul za sebe ali grupa modulov pa se lahko tretira kot program, ki ga lahko neki tozda, ali v okviru celične proizvodnje neka celica proizvaja.

Poleg tega pa je za uspešen nadaljnji razvoj na višjem nivoju potreben pogoj, to je realizacija merilnega pulta za merjenje, kontrolo in analizo posameznih lastnosti in funkcionalnih parametrov pnevmatskih elementov in sistemov. Ta osnova nam bo šele omogočila pravo razvojno dejavnost, kjer bomo lahko na osnovi informacij marketinga realizirali izdelke z rezultati, ki bodo v osnovni informaciji že argumentirani. Ker pa želimo biti na dejanskem nivoju, ne samo v razpravah, smo predvideli, da bo ta merilni pult grajen po naj-sodobnejših konceptih in bo obdelava podatkov s pomočjo internega računalnika, ki bo obenem tudi izredno uporaben pri reševanju zahtevnih razvojnih nalog.

Če bi se sedaj kdo vprašal, kaj pa iz tega dobijo tudi drugi tozdi v DO, je odgovor MNOGO, ali pa NIČ. V tako široki paleti raznih modulov, potem elementov pnevmatike, kot so pnevmohidravlične stiskalnice, rotacijski motorji, vrtalne enote itd., ki jih tozda TIO ne bo izdeloval in nima nobenih možnosti, da bi jih izdeloval, lahko vsak tozda najde svoje mesto brez velikih pretresov in ne vem kakšnega vlaganja. Možnosti so, treba se je samo odločiti, za kar pa vemo, da je najtežje.

Iz zgornjega je razvidno, da so sedaj določene stvari vendarle opredeljene, do neke argumentirane in kot kaže, po dolgem času vsaj teoretično postavljene na pravo mesto. Žal se nekateri prizadeti bojimo, da bo ostalo samo pri teoriji. Po drugi strani pa nas je tistih nekaj prizadetih tako malo, da konec koncev sploh ni pomembno, zakaj smo prizadeti.

Pnevmatski valji čakajo na odpremo

Ob takšnem jamranju se seveda takoj porodi vprašanje, zakaj naj bi bil nekdo prizadet, ko pa vendarle s tem, kar imamo, brez večjih pretresov, dodatnega angažiranja in povečanja obsega dela preko ustavljenih normativov lahko mirno živimo po principu inercije, pa še nobenega rizika ni pred eventualno neuspelo programsko usmeritvijo. Če pa smo še poleg tega na nivoju in celo spremljamo literaturo, v kateri se navaja, da v ZDA realizirajo samo 10 odst. načrtovanih razvojnih programov in da od tega doživi tržno ekspanzijo samo 15 odst., potem si je pa res bolje potegniti glavo in ude v svoj oklep kot želva, saj je ta lastnost želvi na koncu koncev tudi omogočila, da je obstala v tako krutem okolju od pradavnine

do danes. Dinozavri so pa izumrli verjetno zato, ker so bili preveliki, prepočasni pa še informacijski sistem so imeli zastarel, neorganiziran in zaradi tega prepočasen. Zares je težko preživeti tistemu, ki mu mali in hitri glodajo vitalni del, pa glava registrira prvi ugriz šele tedaj, ko je že oglodan do kosti.

S tem bi zaključil. V tem stavku namenoma nisem uporabil trenutno aktualno frazologijo, ki zajema pojme od prestrukturiranja pa do najljubše »MORAMO«. Poskušal sem pojasniti nekaj stvari in s tem v bistvu nadaljevati temo o proizvodnem programu TIO in vsaj malo razsvetliti v meglo zavite težnje članka o viziji sanacij in odgovornosti.

Vinko Faladore

Amortizacija po novem

Konec leta 1981 je bil sprejet nov zakon o amortizaciji osnovnih sredstev, ki velja od 1. 1. 1982 dalje. Pravzaprav to za nas ni bila novost, saj smo spremembe pri amortizaciji že dalj časa pričakovali. Izkušnje zadnjih let so namreč pokazale, da se v procesu družbene reprodukcije ustvarja premalo sredstev za obnovo proizvodnih sredstev in za razširitev zmogljivosti.

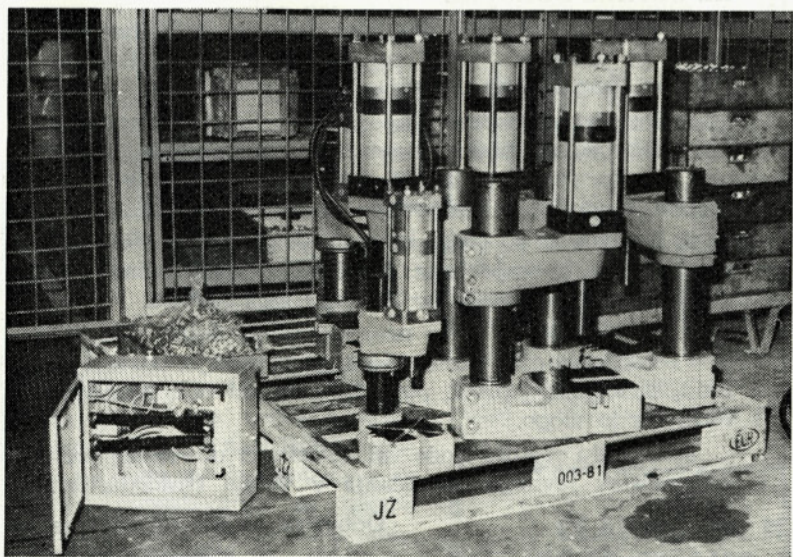
Kaj nam prinaša nov zakon? Prva sprememba se nanaša na amortizacijske grupe. Do zdaj so bila osnovna sredstva grupirana po svojih značilnostih, v naprej naj bi bila po namenu proizvodnje, to je po vrstah proizvodov, ki jih s pomočjo njih pridobivamo. Tako so v veliki meri prilagojena sedanjim statističnim grupam izdelkov. V preteklosti smo obračunavali amortizacijo po predpisanih stopnjah, te pa smo bili upravičeni povečevati za določen delež glede na število izmen. Lahko pa smo obračunali tudi amortizacijo nad predpisanimi stopnjami, če nam je dohodek to dopuščal.

Po novem se obračunava predpisana amortizacija, ki se ne povečuje zaradi večjega izkoristka strojev in se pokriva iz materialnih stroškov. Nad temi stopnjami se lahko obračuna dodatna amortizacija, ki jo tako kot do zdaj pokrivamo iz dohodka. Bistvena sprememba pa je seveda povečanje amortizacijskih stopenj. Pri gradbenih objektih se povečajo od 1,2 odst. na 2 odst. letno, pri večini opreme pa od 7,5 na 12 odst.

Ko smo sestavljali letni gospodarski načrt za leto 1982, nam nove stopnje še niso bile poznane. Prav tako smo upoštevali revalorizacijo (to je prevrednotenje osnovnih sredstev zaradi inflacije) v višini 25 odstotkov. Zdaj so znani tudi količniki revalorizacije. Za opremo znašajo kar 53 odst., za zgradbe nekaj manj. Tako se predračun amortizacije za leto 1982 bistveno spreminja, saj bomo namesto 98 milijonov din amortizacije, kot je predvideval plan stroškov, morali formirati 123 milijonov din. Ob predpostavki, da se bodo prodajne cene naših izdelkov gibale po sprejetih izhodiščih in prav tako tudi stroški materiala, energije ter osebni dohodek, bo večja amortizacija bistveno vplivala na ostanek čistega dohodka. Vplivala pa bo tudi na ustvarjeni dohodek. Seveda takšna gibanja ne prizadenejo le Verige, pač pa vse organizacije združenega dela. Praviloma večje amortizacije ne bi smeli pokrivati z višjimi prodajnimi cenami. Zaenkrat še niso znane usmeritve družbenega dogovora o delitvi dohodka, osebnih dohodkov in skupne porabe v letu 1982. Menim, da bo ta dogovor moral upoštevati spremenjene razmere zaradi novega zakona o amortizaciji.

Od ustvarjenega dohodka je odvisna tudi splošna in skupna poraba, to je prispevki in davki SIS in družbenopolitičnim skupnostim. Manjša rast dohodka bo nedvomno imela posledice pri gibanju te vrste potrošnje.

M. Kozamernik

Pnevmatske stiskalnice z opremo, ki zamenjujejo ročne stiskalnice

Prvo četrletje pomemben mejnik v delovanju ZK

Potem ko so bile konec lanskega leta izvršene programsko volilne konference OO ZK, katerih namen je bil poleg temeljite obravnave preteklega obdobja, oblikovanje glavnih nalog za prihodnje obdobje in imenovanje novih vodstev OO, sedaj že teko naslednje aktivnosti, ki so usmerjene na pripravo občinske programske volilne konference ZK in priprave na bližnji kongres ZK Slovenije.

Osnovne naloge ZK izvirajo iz dokaj zapletenih razmer v gospodarstvu naše države, republik in občin, ki so se jim pridružili še nekateri problemi družbenopolitične narave, če tako opredelimo izpade nacionalizma na Kosovem, ki so pokazali, da naša družba kot celota le ni tako neranljiva ob aktivnem delovanju sovražnika, v tem primeru notranjega in zunanjega.

Pokazalo se je tudi, da nam nekatera dogovarjanja posebno v fazi usklajevanja, ne gredo tako lahko od rok, da bi zadovoljili zahtevo po operativnosti, ki jo narekuje trenutni položaj, ko se je treba odločiti dovolj naglo, da bi ukrepi dosegli smoter in namen. Ker usklajevanje mnogokrat ni bilo doseženo ali pa bi potrebovalo dalj časa, je zvezna vlada prevzela določene odločitve in jih z ukrepi in z zakoni, sprejetimi po hitrem postopku, izvajala v praksi. Lahko bi rekli, da se je iz tega vidika celo krepil položaj in vloga države in s tem njene birokracije, kar je v nasprotju z osnovnimi načeli uveljavljanja in dograjevanja samoupravnega socialističnega sistema. Ob vsem tem pa ugotavljamo, da pomeni lansko leto ob izpolnjevanju nalog, ki dolgoročno rešujejo ekonomske probleme v naši družbi, le leto streznitve in pozitivnih premikov, pri reševanju zahtevnih nalog na področju zunanjetrgovinskega poslovanja, porabe, vprašanja prioritete itd.

Pa pogledjmo, s katerimi osnovnimi vprašanji se srečujemo na nivoju delovne organizacije, in bodimo, tako kot so ugotavljali tudi komunisti na zboru ZK naše delovne organizacije, čimbolj konkretni. Posebej bilanca za leto 1982 kaže, da bo letošnje leto bistveno težje v primerjavi z lanskoletnimi raz-

merami, ko vsaj za našo DO lahko trdimo, da posebnih težav, ki bi bistveno motile proizvodnjo in prodajo, preprosto ni bilo. Uspeh DO bomo preanalizirali ob zaključnem računu, vendar pričakovani rezultati potrjujejo že znana dejstva in ugotovitve. Glede na cilje in ambicije, ki smo jih začrtali v srednjeročnem programu, samo z ugotovitvijo, da bomo poslovali brez izgube, ne moremo biti zadovoljni. Prav tako ne moremo biti zadovoljni z realizacijo nalog, s katerimi smo opredeljevali prestrukturiranje proizvodnje in pospešen razvoj prednostnih dejavnosti. Razen nekaterih spodbudnih začetnih aktivnosti pri pripravi tehničnih podlog in akcijskih programov za proizvodnjo pnevmatike, se žal ni zgodilo nič posebnega.

Kaj to pomeni?

Predvsem to, da se prestrukturiranja ne da doseči čez noč, da so zato potrebni napor in odrekovanja tistih, ki se odločajo za prestrukturiranje svoje proizvodnje ob zavesti, da je nov program tisti, ki bo zagotavljal boljši dohodek, nadaljnji razvoj in večjo socialno varnost zaposlenih, predvsem pa največjo angažiranost in prizadevnost tistih, ki jim ostali s soudeležbo in lastnim odrekanjem, omogočajo hitrejši razvoj. Ob vsem pa lahko ugotovimo, da tudi nekaterih možnosti glede na danosti nismo dovolj izkoristili, predvsem zaradi premajhne učinkovitosti in zaradi popuščanja ob umetnem vzdrževanju nizke produktivnosti tam, koder vemo, da bi se z normalnimi napori dalo proizvesti več in tam, kjer zato obstajajo normalni pogoji, pa je bila proizvodnja slabo organizirana. Če nam to spoznanje ni zbistrilo razuma doslej, se bodo stvari ob zaostrenih pogojih v sedanjem obdobju, pa tudi bolj boleče, morale urediti v prihodnjem obdobju.

Ne gre tu za izkoriščanje, gre za objektivno presojo, ki je podkrepjena z dejstvi, pa je kljub temu še prenekateri v naši DO prepričan, da se bo tudi ta čas dalo lagodno prebiti, češ »da bo že nekako, bodo že drugi«!

V tem, da se o teh problemih jasno govori z delavci, da se skupno analizirajo pogoji in

doseženi rezultati, bo glavna naloga članov ZK, s čemer bo možno ustvariti ustrezno klimo za ustreznejše reševanje tekoče in bodoče problematike.

Če pogledamo našo delovno organizacijo skozi prizmo prizadevanj občine kot širše družbene skupnosti in naše — predvsem odgovornosti za realizacijo nekaterih postavljenih nalog, lahko ugotovimo, da bomo morali ob analizi preteklega dogajanja na letni programsko-volilni konferenci spregovoriti, za kaj prestrukturiranja ne gredo, zakaj se iz letnih planov že drugo leto kljub drugačno dogovorjeni srednjeročni politiki evidentno opažajo težnje po enakomernem razvoju vseh TOZD v Verigi, zakaj zastajamo pri izdelavi investicijskih programov za prednostne dejavnosti in še kaj.

Prav gotovo gre ob tako postavljenih vprašanjih, s katerimi smo se že srečevali na zboru skupščine in občinske konference ZK, za analizo vzrokov in opredeljevanje odgovornosti za stvari, ki se ne realizirajo. Ta teža bremena ni lahka, posebej še v situaciji, ko imamo tozde z izgubo, ko gre na koncu koncev tudi za vprašanje, kolikšna pa je bila pripravljenost za premike vseh tistih, ki imajo na dogajanja največji vpliv, in ki so zato glede na položaj in odgovornost pred družbo tudi neposredno odgovorni in soodgovorni. Ob znani problematiki s preskrbo z osnovnim materialom predvsem tiste proizvodnje, ki bazira na žici, je še toliko manj razumljivo zavlačenje na področju prestrukturiranja v zadnjih letih.

Če omenimo priprave na kongres ZK Slovenije, so ob analizi delovanja komunistov med 8. in 9. kongresom že v polnem teku.

Upravičeno je analiza delovanja ZK zelo kritično opredeljena, saj se resnično nismo znali z zvezi komunistov lastno revolucionarnostjo upreti vsem negativnostim, ki se nam jih je v naši družbi v zadnjem času nagrmadilo veliko. Premalo smo bili učinkoviti v praksi. Pri konkretnem delu smo se srečevali z ugotovitvami, proti razmeram pa smo se premalo borili. Ugotovitve o nastajanju med tozdovskih plotov, razbijanju ne pa povezovanju, pozne- mu zaznavanju resnosti položaja, lagodnosti, lažnemu ugodju, premajhni delavnosti, velikih lokalizmih, nadnormalne porabe, nalagajo tudi ZK ogromno odgovornost.

Tudi doseženi pozitivni premiki na nekaterih področjih posebno v zadnjem letu zbledijo ob tolikšnih problemih.

Zato še toliko bolj upravičeno ocenjujemo ta čas kot stanje obvezne streznitve. Resolucija — zaključki kongresa bodo zato izredno pomembno vodilo pri nadaljnjem delu v sleherni sredini, v kateri prav gotovo ne bo mesta za nedelavne in indolentne.

Gvido Melink

Na podlagi 51. člena pravilnikov o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil tozdv in DSSS in sklepa odbora za kadrovske zadeve in skupno porabo, z dne 13. 1. 1982, se objavlja

RAZPIS

za dodelitev posojil za nakup ali gradnjo oz. graditev stanovanjskih hiš za leto 1982.

I. RAZPISNI POGOJI

Pravico do stanovanjskega posojila pod pogoji, določenimi s pravilniki, imajo vsi delavci, ki so v delovnem razmerju v eni od temeljnih organizacij oz. v delovni skupnosti skupnih služb za nedoločen čas, in upokojenci, ki so bili pred upokojitvijo najmanj 3 leta neprekinjeno v delovnem razmerju v eni od temeljnih organizacij ali delovni skupnosti skupnih služb Verige.

Delavec, ki prosi za kredit, mora biti kreditno sposoben.

Posojilo se dodeljuje za:

1. izgradnjo ali nakup družinske stanovanjske hiše ali stanovanja kot posebnega dela zgradbe (novogradnje — I., II., III., IV. faza);
2. za izboljšanje pogojev bivanja v lastni stanovanjski hiši ali stanovanju (adaptacije — nove instalacije, investicijsko vzdrževanje);
3. pod pogojem, da ima prosilec ustrezno urbanistično dokumentacijo za novogradnje kot tudi za adaptacije in ustrezen dokaz o nakupu stanovanja (pogodba, predračun).

Stanovanjska posojila se dajejo le, če prosilec gradi ali kupuje stanovanjsko hišo oz. stanovanje na območju občine, kjer ima sedež temeljna organizacija, ali na območjih sosednjih občin, razen občin Tolmin in Škofja Loka.

Stanovanjska posojila se bodo dodeljevala v enkratnih zneskih:

- za novogradnje v višini 35 povprečnih mesecev neto OD na delavca v DO v letu pred dodelitvijo oz. 45, če gre za zakonca, ki sta oba zaposlena v eni od tozdv oz. DSSS v Verigi Lesce;
- za adaptacijo v višini 10 oz. 15 (zakonca) povprečnih mesečnih neto OD na delavca v DO v letu poprej.

Že pridobljeno stanovanjsko posojilo se meri s številom povprečnih mesečnih neto OD na delavca v DO v letu pred odobritvijo posojila.

Delavci, ki imajo gradnjo v IV. fazi, imajo letos prednost pri dodeljevanju stanovanjskega posojila.

Višina sredstev za dodelitev posojil bo znana ob zaključnem računu glede na višino, določeno v skladu skupne porabe.

Stanovanjsko posojilo je dolgoročno posojilo, z obvezno vrnitve v 15 letih in s 4-odstotno obrestno mero.

Ostale splošne in posebne kreditne obveze v zvezi z vračanjem in zavarovanjem kredita določa kreditna pogodba, ki jo jemalec kredita obvezno podpiše pred dodelitvijo kredita.

II. DOKUMENTACIJA

Udeleženci razpisa morajo k vlogi za dodelitev posojila predložiti naslednje dokumente:

- gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo;
- kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo o nakupu stanovanja (po potrebi);
- zemljiški knjižni izpisek o lastništvu stavbnega zemljišča oz. vknjižbo pravice o uporabi stavbnega zemljišča v družbeni lastnini za gradbene namene;
- potrdilo o vinkulaciji in
- izpolnjen formular, ki se dobi v sindikalni pisarni.

III. OSTALE DOLOČBE

1. Vlogo, s potrebno dokumentacijo za dodelitev posojila, je potrebno vložiti najkasneje do 15. februarja 1982 pri Zdenki Arh v sindikalni pisarni.

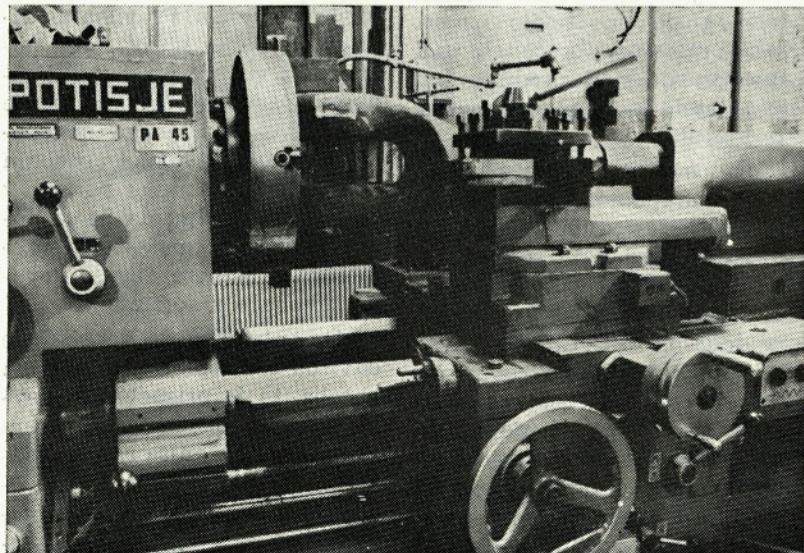
2. Prepozno prispelle vloge se ne bodo obravnavale. Prav tako se ne bodo obravnavale vloge tistih prosilcev, ki jim je bilo posojilo dodeljeno že v najvišjem znesku, ki ga določa sporazum.

3. Delavci, ki so vloge za posojilo vložili pred objavo tega razpisa, morajo le-te dopolniti z zahtevanimi podatki in dokumentacijo po II. točki tega razpisa.

4. Delavci, ki so že v prejšnjih letih dobili posojilo in v celoti predložili zahtevano dokumentacijo, dostavijo: zemljiškknjižni izpisek, potrdilo o vinkulaciji, izpolnjen formular in vlogo.

5. O izidu razpisa bodo vsi udeleženci obveščeni preko sredstev javnega obveščanja v Verigi (Informator).

Odbor za kadrovske zadeve in skupno porabo

Kako smo poslovali v letu 1981

Tozd Kovačnica je preteklo poslovno leto ugodno zaključil. Predvsem smo si prizadevali, da bi se uspešno vključili v stabilizacijske aktivnosti gospodarstva, kot so:

- povečanje fizične in vrednostne proizvodnje,
- povečanje dohodka na delavca,
- temeljitejšo izkoriščanje delovnih sredstev,
- izplačevanje OD v smislu družbene resolucije,
- vsestransko varčevanje z razpoložljivimi viri proizvodnega procesa in
- z boljše organizacijo dela.

Posebno pozornost smo posvečali povečanju obsega proizvodnje akumulativnejših proizvodov.

Prav tako smo uvedli poseben sistem organizacije dela na kovaški liniji, kar je prispevalo k izrednemu zmanjšanju proizvodnih stroškov, kakor tudi energetskih medijev. Ta sistem bi bilo moč uvesti še za ostale linije, pa tudi kje drugje v DO, vendar pa je pogojeno to s kadrom.

Ker je sedanji položaj razpolaganja z investicijskimi sredstvi izredno problematičen, smo pri kreiranju tehnoloških procesov vložili mnogo več prizadevanj za racionalizacijo postopkov. Menim, da je tudi tu odraz boljšega poslovanja v tozdu, saj smo s tem pocenili proizvode in si ustvarili solidnejši položaj do naših kupcev. S takim ponašanjem gospodarjenja, kljub vsem notranjim in zunanjim težavam je tozd dosegel naslednje rezultate:

- dosežena je bila fizična proizvodnja eksterne trga s 110 odst., vrednostno 126 odst.;
- dosežena realizacija blaga fizično s 112 odst., vrednostno s 144 odst.;
- dosežena produktivnost po fizičnem kazalcu s 104 odst., po stalnih cenah 119 odst.;
- dosežen dohodek na delavca v primerjavi s 1980 s 177 odst. (podatek za 9 mes. obdobje 1981);
- dosežena akumulacija v primerjavi z dohodkom 1980—1981 s 447 odst. (za 9 mes. obdobje 1981).

Tudi vsi ostali elementi ugotavljanja uspešnosti gospodarjenja so bili izredno preseženi. Rezultati kažejo, da je tozd na pravi poti k še večji prizadevnosti za utrditev družbenoekonomskega položaja. Vendar pa bomo morali koncepcijo poslovne politike v DO prilagoditi skupnim gospodarskim tokovom, tako da bo čutil sleherni v tozdu in DSSS večjo odgovornost pri izpolnjevanju svojih nalog.

Dostrikrat slišimo in poslušamo razne prave ali neprave komentarje na račun dohodkovni odnosi v naši DO na pravi poti, da pa bo potrebno še dosti prizadevanja za takšne odnose, ki bodo rezultat obojestranskih ciljev in interesov. Udeleženci pridobivanja skupnega prihodka bomo morali

vsak pri sebi storiti maksimum naporov za boljše in cenejše poslovanje. Sedaj ni takšna praksa, vse preveč se zanašamo na razne popravke cen in podobno. Zato je pričakovati še dosti dela in šele na osnovi tega lahko pričakujemo resnično prave dohodkovne odnose.

Ko deklariramo gospodarjenje, poslovanje in podobno, se hote ali nehote odvrčamo od misli, kaj je s svobodno menjavo dela. Temeljne organizacije imajo svoje planske obveznosti in te je treba brezpogojno realizirati. Tudi DSSS ima svoje obveznosti, saj je potrebno za uresničevanje plana izvesti vrsto aktivnosti, da proizvodnja

Pravljičnica o blagajni, ki noče sama »gor«

Minilo je že 4 mesece, odkar so se družbenopolitične organizacije preselile v nove prostore. Postopek za preselitev je bil hiter in konkreten, brez obotavljanja in prepričevanja, kot je to v naši delovni organizaciji v navadi. Cel dan smo s pomočjo dobre volje in skupaj z zunanjimi transporterji prenašali fascikle, sporazume in drugo »solato«, kot imenujemo take stvari, v drugo stavbo in bili na koncu »sihta« veseli, da enkrat tudi mi lahko pokažemo, da smo naredili nekaj konkretnega, saj nam drugače naše vsakdanje delo raznosijo po delovni organizaciji, potem pa se sprašujejo, kaj sploh delajo tam v sindikatu. No, naslednji dan smo brez večjih težav z nosili še ostalo, kar je ostalo v bivši sindikalni pisarni. Toda, ko so naši transporterji nameravali prenesti še blagajno, so se naše napovedi uresničile in blagajno smo pustili sektorju kontrole kvalitete, dokler ni bila tudi njim toliko v napoto, da so jo prenesli v drugo stavbo, kjer sameva in čaka na Martina Krpana, ki bi si jo upal lotiti in prenesti v I. nadstropje. Žal pa takega junaka, kot ga je poznal Levstik, v naši delovni organizaciji ni. Iskali smo ga, mislili, da smo ga dobili, vendar se je zmeraj našel »šef nad šefom«, katerega beseda nekaj velja. Prav tako lahko ugotovimo, da spoštujemo predpise, saj je vodja SVD pravočasno ugotovil, da v prostoru, v katerega smo se preselili, blagajna ne more biti, zaradi teže. Hkrati pa preprečil zunanjim transporterjem, da jo prenesejo v I. nadstropje, ker za tako delo niso usposobljeni. Da se ne bi ponovila napaka, ki je nastala pri transportiranju stružnice v TIO, smo zaposlili za pomoč v TOZD Vzdrževanje, da bi ta prenos blagajne opravili strokovno. Žal pa vodja TOZD za to nima poslu-

teče nemoteno. Vse to je res, vendar pa je razlika v tem, da so učinki v TO določeni več ali manj realno na osnovi normativov. Že nekaj časa se zavzemamo, da je treba za naslednji gospodarski letni načrt napraviti kvaliteten premik, vendar pa se ponavlja isto stanje kar naprej. Toda gotovo je na dlani, da s takšno proizvodnjo in vse bolj zastarelimi delovnimi sredstvi ne bomo dolgo kos konkurenčnim pritiskom. Vprašati se bo treba, ali je naš strokovni in administrativni potencial zadosti in pravilno zaposlen in učinkovit. Menim, da bo kaj kmalu potrebno izvesti posebne analize izkoriščenosti delovnega časa za vse delavce, ki nimajo določenih normativov tako v DSSS kakor tudi v tozdu!

Upam, da bomo nalogi kos, saj je od tega odvisna naša obstojnost.

Franc Hanžič

ha in ga ne more prepričati niti vodja splošno-kadrovskega sektorja, niti direktor delovne organizacije. Toda kljub vsemu bomo sedaj skušali prepričati odgovorne, da blagajno vseeno potrebujemo.

V blagajni DPO se je v letu 1981 zbiral denar takole:

Blagajna vzajemne pomoči:	din
vplačanih vlog	1.099.743
izplačanih posojil	1.839.500
Blagajna konference OOS Veriga:	
dohodek	704.980,70
porabljena sredstva	628.987,45
Blagajna aktiva ZB:	
dohodek	214.105,20
porabljena sredstva	181.164,80
Aktiv invalidov:	
dohodek	75.162,20
porabljena sredstva	27.451,20
8 osnovnih organizacij sindikata, ZK	
skupaj dohodek	793.981,40
porabljena sredstva	472.226,30
Članarine, ki se odvajajo:	
sindikalna članar.	1.011.627
članarina ZK	480.000
Solidarnostni fond 6 osnovnih organizacij	
dohodek	248.131,10
porabljeno	134.392,50
Kulturno društvo:	
dohodek	295.867
porabljena sredstva	201.810,95

Poleg tega sta bila organizirana dva srečanja v okviru SOZD, za katera je bilo porabljeno 270.000 din in prodaja kart za smučanje za Koblo in Zatrnik.

Res je sicer, da se vodi blagajna tudi prek banke, vendar pa moramo povedati, da se denar zmeraj ne more takoj odvesti. Prav tako pa moramo povedati, da se denar rabi dnevno in glede na veliko število blagajn, blagajna ni nikoli prazna.

B., M., Z.

Leto 1981 je za nami

Že smo zakoračili v novo leto in srečujemo se z vsakoletnimi začetnimi težavami. Vendar se zdi, da letošnji prehod iz starega v novo leto ni bil tako opazen, saj proizvodni proces poteka normalno. Z večjimi problemi se srečujemo pri našem poslovanju navzven, predvsem z deviznim, saj nam novi predpisi niso prinesli izboljšanja na tem področju. Tu gre predvsem za uvoz žice in nekaterih drugih nujnih repromaterialov.

Podatki o poslovanju za preteklo leto so nam znani. Decembrska proizvodnja je bila dosežena v okviru postavljenega operativnega plana, ki je bil večji od osnovnega. Izjema je tozd Sidrne verige, kjer je en komplet verig ostal nedokončan. Tudi odpreda izdelkov je bila večja od plana, vendar smo tak obseg pričakovali, saj je njen za pokrivanje visokih podražitev osnovnih elementov stroškov. Kljub temu, da je bila količinska odpreda večja od proizvodnje in so se zaloge gotovih proizvodov znižale, vrednost prodaje ni dosegla pričakovanega obsega v decembru. Delno je ostal nerealiziran izvoz verig in vijakov na Poljsko.

V preteklem letu je tozd Vijakarna presešla količinski plan proizvodnje po teži 16 odst. in kosovno 10 odst. Izdelana količina 1088 milijonov kosov je lep uspeh. Posledica uspešne prodaje je tudi dosežena realizacija v vrednosti 245,7 milijonov din, kar je 30 odst. več kot smo načrtovali. Kljub iztrošenim strojem so delavci tozd Vijakarne dosegli razveseljive rezultate. Oskrba z repromaterialom je bila vse leto zadovoljiva, z izjemo zadnjih mesecev.

Tozd Verigarne je s proizvodnjo 4.566 ton presešla plan 3 odst. Tudi proizvodnja kvalitetnih verig, to je snežnih, zaščitnih in verig z grabeži, se je močno približala planskim obveznostim. Odpredane količine izdelkov so bile sicer 34 ton manjše od proizvedenih, vendar je vrednost prodaje 11 odst. nad planirano.

Tozd Sidrne verige je proizvedel 2938 ton verig za eksterni trg in 8453 ton izdelkov (z žico) za interni trg. Plan proizvodnje za eksterni trg je bil sicer 4078 ton, vendar ni bil dosežen zaradi že znanih razlogov. Izpada proizvodnje v prvem polletju ni bilo možno nadomestiti. To se nanaša v največji meri na sidrne verige večjih dimenzij, kjer je plan dosežen v višini 63 odst. Vrednost prodaje je bila 4 odst. večja od plana, vrednost interne prodaje pa kar 45 odst. večja. Kljub temu, da

je bil celotni prihodek večji 23 odst. od načrtovanega, so bile podražitve materiala, energije in storitev večje kot smo planirali in tako poslovni rezultat ni pozitiven. Ob zaključnem računu bomo pokrili izgubo iz lastnih rezervnih skladov.

Tozd Kovačnica je plan blagovne proizvodnje presešla 10 odst., proizvodnja na internem trgu pa zaostaja za 24 odst. zaradi povezave s proizvodnjo sidrnih verig. Vrednost prodaje znaša 224 milijonov din, kar je 45 odst. več od plana. Plan proizvodnje je bil presežen predvsem pri dvoverižnih transporterjih, omčah in žičnih vrveh. Kljub stalnim okvaram tretje linije je bila dosežena zadovoljiva proizvodnja.

Tozd Orodjarna je dosegla letni obseg proizvodnje v vrednosti 56.716.559 din. Potrebe po orodju v proizvodnih tozdih so bile v večini primerov pokrite. Z nakupom nove opreme se bodo sčasoma vzpostavili pogoji za proizvodnjo orodja za zunanje naročnike.

Tozd Vzdrževanje je letni plan proizvodnje presešel kar 27 odst., kar je sicer s stališča tozda pozitivno, kaže pa na drugi strani velike potrebe po vzdrževalnih storitvah zaradi iztrošenih strojev.

Tozd TIO je dosegel vrednost proizvodnje 81.971.000 din, kar je 8 odst. več od plana, vrednost prodaje pa 91.059.000 din, to je 14 odst. nad planom. Kljub temu pa takšen obseg prodaje ni zadoščal za kritje visokih stroškov poslovanja, kjer izstopajo predvsem obresti od kreditov.

Ob koncu si pogledimo še zunanjetrgovinsko bilanco delovne organizacije.

Izvozili smo 4042 ton izdelkov v vrednosti 6.047.716 dolarjev. Od tega je realizirano 3.989.549 dolarjev na konvertibilno in 2.058.167 dolarjev na klirinško področje. S tem izvozne obveznosti na konvertibilnem področju nismo izpolnili, kar smo pravzaprav pričakovali. Uvozili smo predvsem material, nekaj orodja in opremo iz Češke za Orodjarno v skupni vrednosti 3.341.099 dolarjev. Od tega odpade na konvertibilni uvoz 2.600.674 dolarjev in klirinški 740.425 dolarjev. Podatki kažejo, da je naša bilanca aktivna.

Kako bodo doseženi rezultati proizvodnje in prodaje vplivali na dohodek, bo razvidno iz zaključnega računa, ki bo izdelan prihodnji mesec.

M. K.

ZAHVALA

Sodelavcem, OZZSS in OZZKS, tozdu Verigarne se zahvaljujem za prejeta darila in dobre želje ob moji upokojitvi.

Vsem skupaj želim mnogo delovnih uspehov in osebne sreče.

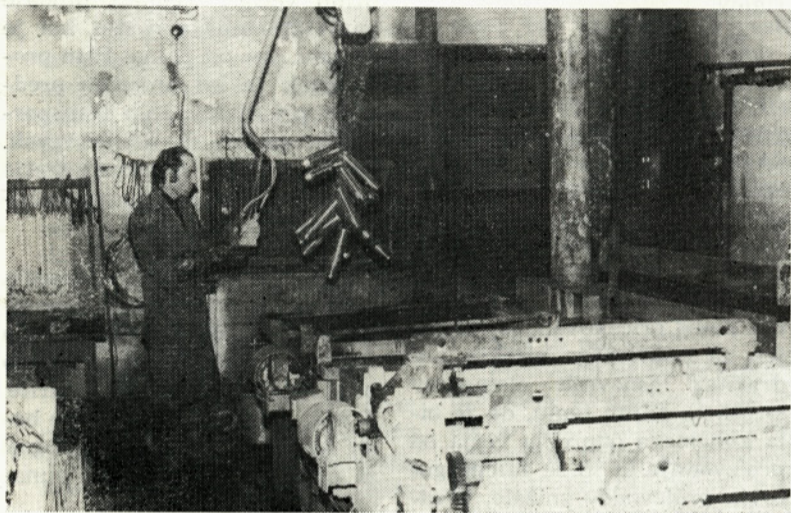
Franc Korošec

ČLANKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO SPREJEMAMO DO 8. FEBRUARJA 1982

Ob rob...

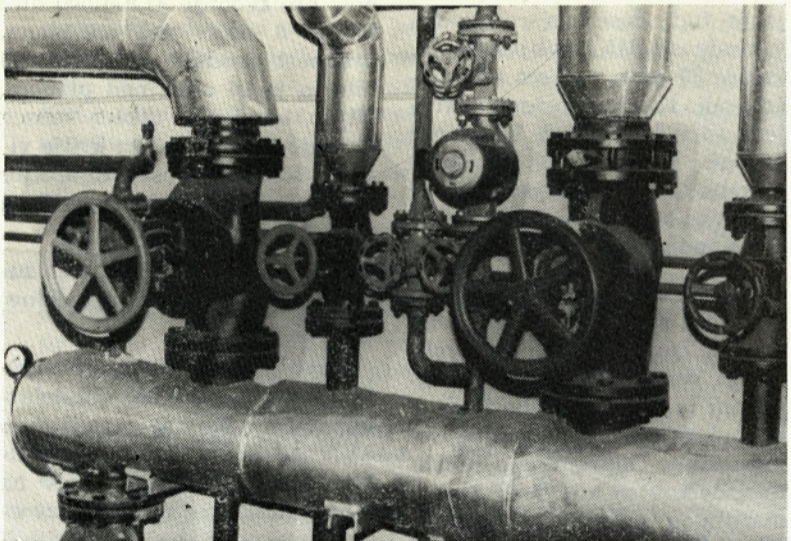
Pod takim naslovom smo pred časom v našem glasilu objavljali kratke, pikro obarvane notice za grajo ali pohvalo ob vsakdanjih proizvodnih dogodkih. Nič ne bo narobe, če to spet ponovimo v tem letniku glasila, z dobrim namenom, da se slabo izboljša in koristno ponovi. Za spodbudo in korajžo pa nekaj primerov.

● Ob splošnem negodovanju nad dejavnostjo naših vzdrževalcev, znajo le-ti tudi prijetno presenetiti. Z dobro organiziranim velikim popravilom pocinkovalnice, ki je bilo izvedeno v mesecu novembru, in je trajalo le pičlih 8 dni, so dokazali, da se tudi v težkih pogojih s strokovnostjo in dobro voljo še vedno da doseči dobre rezultate.

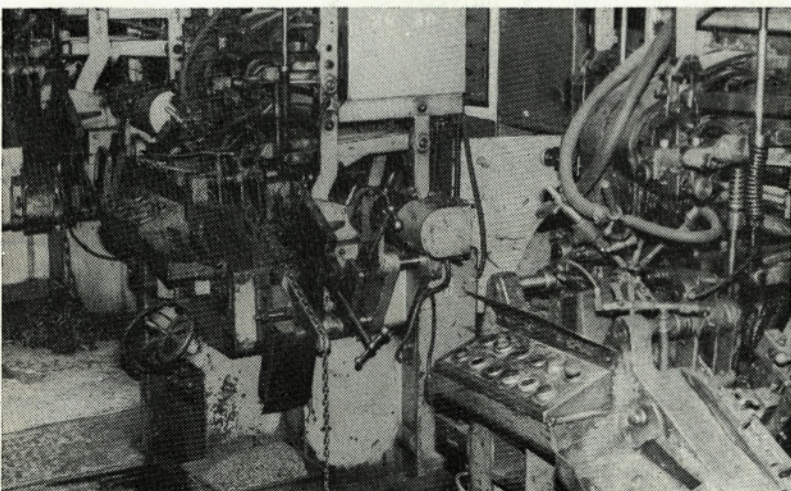
Stara pocinkovalnica

● Presenetiti znajo tudi naši strokovnjaki, ki imajo na skrbi ogrevanje. Žal presenečajo na način, ki nikomur ni pogodu. Skrivnice, ki jih že dolgo počno s toplotno energijo, saj je toplota enkrat tam, kjer ni strokovnjakov, drugič pa so strokovnjaki tam, kjer ni toplote, povzročajo nemajhne stroške in ne nazadnje pogoji dela so pomemben činitelj za storilnost, mrzav pa običajno kvari razpoložanje.

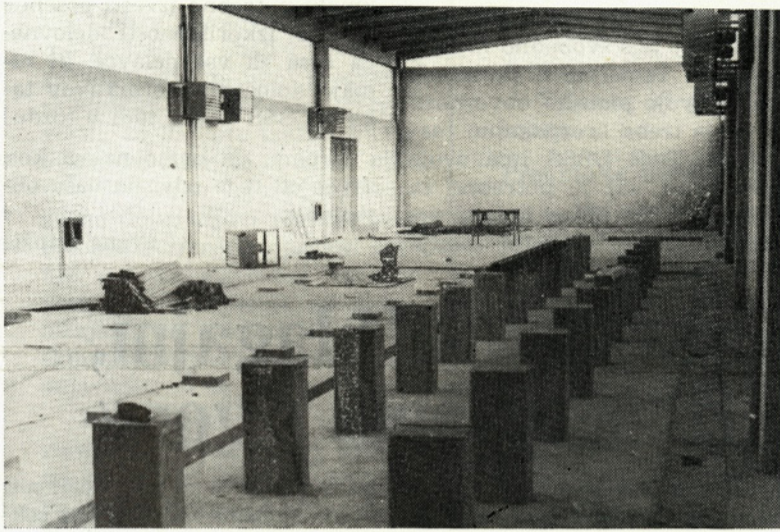
Toplotne podpostaje v verigarni in vijakarni

● V vzdrževanju je skupini »treh Jožev« uspelo skrajšati rok velikega popravila varilnega stroja KES 130 od običajnih treh mesecev na dober mesec. Za tako delo vsa pohvala. Vendar ima ta pohvala grenak priokus, saj bodo ob pričakovanju za boljše delo — boljše plačilo in ob sistemu delitve OD, ki ima za osnovo delitev po vložnem delu, ostali praznih rok, oz. na ravni tistih, ki z žalostjo v očeh strmijo na prepočasno pomikanje urnega kazalca delovnega dne, in tistih, ki se izgubljujejo v maratonskih razgovorih o vsem in o ničemer.

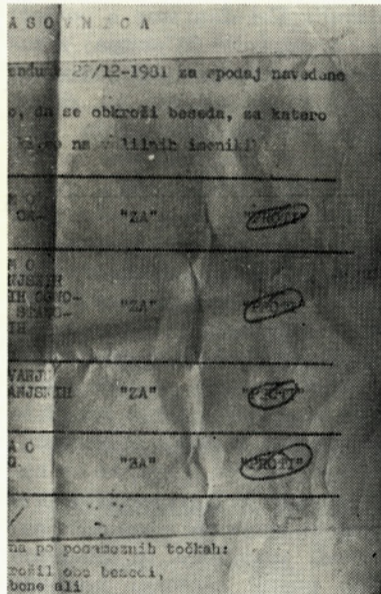
Varilni stroj KES 130

● Le malokdo ve, koliko izdelkov gre skozi roke delavcev, ki jih je le za dobro desetino in delajo v skoraj nemogočih delovnih pogojih. V letu 1981 so pocinkali 811.912 kg izdelkov v bobnih in 650.764 kg v banjah. Skupno 1.462.676 kg, kar je za to dejavnost in v takih pogojih izreden rezultat. Vemo pa vsi, da bo v letošnjem letu že tretja odjuga, ki še ne bo odmrznila obljub za pričetek obratovanja nove pocinkovalnice. Ali so res vzroki za takšno zavlačevanje na vseh ravneh resnično vsi opravičljivi?

Nova pocinkovalnica

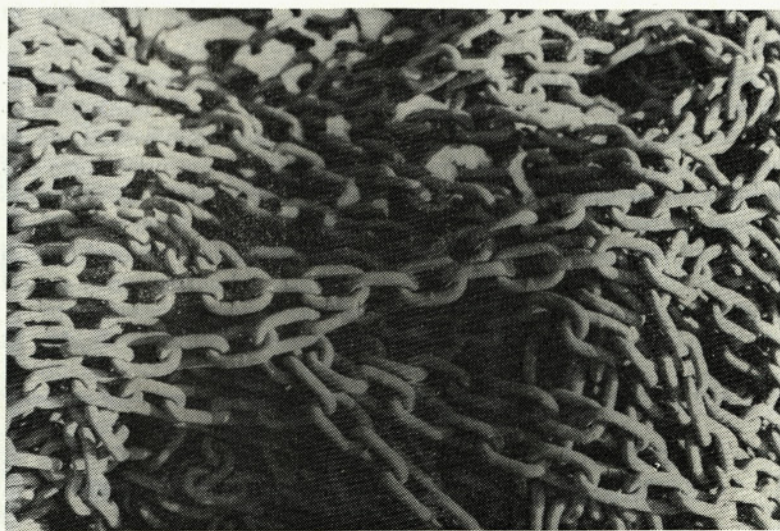
● Rezultati decembrskega referenduma so za nami. Objavili smo jih, bili ob njih zadovoljni in nanje pozabili. Pa smo res lahko tako brezskrbni? Ali ni stalno ponavljajoče se število 30—40 delavcev v vsakem tozdu, ki so vedno proti vsem in vsakomur in bi najbrž bili tudi proti samemu sebi, malce zaskrbljujoče? Ti delavci so najbrž tudi nasprotniki našega delavskega samoupravnega sistema, saj njihovih glasov v javnosti ni. Lahko se vprašamo, tovariši, ali lahko računamo na vas, ko se bomo znašli v hudih gospodarskih težavah, ki pestijo že skoraj vse. Problem ni zanemarljiv in bi moral biti na dnevnem redu vseh naših družbenopolitičnih dejavnikov.

Primer glasovnega lista z zadnjega referenduma

● Da malo pometemo še pred lastnim pragom! Konkurenca iz naše verigarske branže bi bila nadvse zadovoljna, če bi izdelala za podatek, da 700 kg visokoodporne verige izdelujemo od oktobra do januarja, in na koncu niti ne vemo, če nam kupec ne bo poslal vizitko z zahvalo za sodelovanje in seveda z vrnjeno verigo.

Kob

Verige, verige...

Srečanje aktivistov NOB

Krajevna organizacija ZB Žirovnica in krajevna konferenca Socialistične zveze sta pripravila v okviru proslav 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov, ustanovitve OF slovenskega naroda in JLA srečanje borcev in aktivistov v osnovni šoli Zabreznica.

Prireditve je potekala pod imenom »Zbor aktivistov« in je bila na predvečer praznika JLA, 21. 12. 1981. Pripravljen je bil prijeten kulturni program. Najprej je vse toplo pozdravil predsednik krajevne organizacije ZB Žirovnica. Povedal je, da je srečanje znak zahvale za prispevek v NOB in za aktivno delo v povojni graditvi socializma. Skupaj s SZDL so pripravili za vse vabljen skromna priznanja, in sicer spominske znake OF in lepo izdelane listine.

Nato je imel pozdravni govor predsednik krajevne konference Socialistične zveze Žirovnica. Poudaril je pomen velikega in junaškega dela, ki so ga opravili borci in aktivisti za začetek in razvoj narodnoosvobodilnega boja na tem področju. V nadaljevanju je povedal, da so borci in aktivisti s predanostjo v težkih časih vojne prispevali pomemben delež pri izgonu okupatorja in v boju za svobodo. Na kraju se je zahvalil vsem za hrabrost v težkih in nevarnih akcijah med NOB. Zagotovil je, da bodo pomnike svetlih tradicij skupaj z mladino naprej negovali.

Sledil je kulturni program, v katerem je urabno zapel partizanske in narodne pesmi priznani in poznani oktet DPD Svobode Žirovnica—Breznica. Prav partizanska pesem je tisto, ki obuja na srečanjih med udeleženci prijetno vzdušje tovarištva, ponosa in medsebojnega zaupanja, vse to je vladalo med zavednimi ljudmi tu pod Karavankami v času NOB.

Kulturni program so nato še popestrili učenci osnovne šole z recitalom na temo iz NOB. Po programu je sledilo podeljevanje priznanj, najbolj slovesna točka srečanja. Toda treba je omeniti, da je podeljevanje priznanj minilo skoraj preskromno. Udeleženci so pokazali, da so kljub neštetim nevarnim akcijam v težkih časih NOB ostali še naprej skromni in tihi. Ali ni to zopet posebna vrednota plemenitega duha ljudi tu pod Karavankami! Toda srečanje pomeni za mnoge borce in aktiviste sedaj na jesen življenja morda najbolj prijeten in sproščen dan v letu. Od zgodovinskih težkih dni je minilo že mnogo let, zato morda danes marsikateri borec — aktivist živi že nekoliko osamljen ali bolehen in mogoče skoraj nekoliko pozabljen. Zato je srečanje posebno takim ljudem spodbuda, sreča, samozaupanje in volja za nadaljnje življenje v svobodni Titovi domovini.

Mnogim se je ob prijetnem srečanju in ob stisku rok od radosti utrnula solza po licu v želji, da se drugo leto zopet srečajo.

Jernej Vovk

Inovacije v Verigi

V četrtem trimesečju preteklega leta je služba za inovacije prejela 26 racionalizacijskih predlogov.

1. Predlog št. 28/81, Slakonja Franc iz tozda Orodjarna: priprava za struženje glavačev in predstiskačev.

2. Predlog št. 29/81, Oman Filip iz tozda Orodjarna: hlajenje z zrakom in zaščita na hidrokopirnem rezkalnem stroju G 301 HA 400.

3. Predlog št. 29/81, Filip Oman iz tozda Orodjarna: povečanje števila vrtljajev vertikalne glave na hidrokopirnem rezkalnem stroju 9301 HA 400.

4. Predlog št. 31/81, Habjan Vinko iz tozda Orodjarna: izdelava modela za izdelavo elektrod za erozijo; izdelek — nosilec spona M12X120.

5. Predlog št. 32/81, Obradović Ivica iz tozda Orodjarna: kopiranje utora za prikov na utopu za ročico za obračanje kolesa IMT.

6. Predlog št. 33/81, Selan Emil iz tozda Orodjarna: paleta za pritrjevanje vertikalne glave na frezalni stroj GHN.

7. Predlog št. 34/81, Janez Valand iz tozda Orodjarna: izboljšava noža za odrez žice pri izdelavi vijakov in kovic.

8. Predlog št. 35/81, Marjan Janškovec iz tozda Orodjarna: predlog novega načina kotiranja risb za utope, ki se obdelujejo z eroziranjem.

9. Predlog št. 36/81, Janez Valand iz tozda Orodjarna: nov način izdelave obrezilnega trna za mostiček št. 15.

10. Predlog št. 37/81, Marjan Janežič iz tozda Kovačnica: izdelava vozička na dveh ali štirih kolesih za prevažanje orodij.

11. Predlog št. 38/81, Marjan Janežič iz tozda Kovačnica: izkoriščanje odvečne toplote pri pečeh za ogrevanje surovcev za ogrevanje vode.

12. Predlog št. 39/81, inž. Marjan Bizjak iz DS skupnih služb: naprava za pozicioniranje izdelkov na kovaškem upogibalniku.

13. Predlog št. 40/81, Dane Knežević in Dušan Jelenc iz tozda Vzdrževanje: manšeta iz Vulkolana pri batnici na padalnem kladivu KPH 850.

14. Predlog št. 41/81, Fraic Beguš in Marjan Janežič iz tozda Kovačnica: izboljšano prebijalno orodje za vezne člene in druge izdelke, kjer se luknje prebijajo toplo.

15. Predlog št. 42/81, Franc Beguš in Marjan Janežič iz tozda Kovačnica: izboljšano krivilno orodje za krivljenje ločnejv žičnih spon.

16. Predlog št. 43/81, Rafko Cvetkovič iz tozda TIO: izboljšani pnevmatski razvodnik PRAS 0652 ARR.

17. Predlog št. 44/81, Marjan Jauševac iz DS skupnih služb: izboljšani pnevmatski razvodnik PRAS 0652 ARV.

18. Predlog št. 45/81, Marjan Stiperski, Andrej Zupan in Franc Dežman iz tozda Vijakarna: poenostavljeni glavači (orodje) za stiskalke 02-07, 08 in 09.

19. Predlog št. 46/81, Janez Valand iz tozda Orodjarna: racionalnejša izdelava kljunov za

RA II in III ter prihranem materiala pri izdelavi le-teh.

20. Predlog št. 47/81, Jusuf Burić in Ivica Zavarić iz tozda Vijakarna: predelava (krajšanje) glavačev na enoudarnih stiskalkah 01-06, 01-07 in 01-08.

21. Predlog št. 48/81, Alojz Zgonc iz tozda Sidrne verige: predlog nove verižne spona.

22. Predlog št. 49/81, Ante Tutić iz tozda Vijakarna: boljše usmerjanje izdelkov na stiskalkah 02-07 in 02-08.

23. Predlog št. 50/81, Stane Frelj iz tozda Orodjarna: izboljšava na štanci za ploščati kavelj št. 3.

24. Predlog št. 51/81, Jusuf Burić in Janko Kralj iz tozda Vijakarna in iz DS skupnih služb: verižni transporter pri dvoudarčnik stiskalkah 02-07, 08, 23 in 24.

25. Predlog št. 52/81, inž. Vinko Faladore, Slavko Resman in Slavko Šušteršič iz tozda TIO: sprememba programa in tehnoloških izvedb pri cilindrih PCD.

26. Predlog št. 53/81, Jože Resman I iz tozda Vijakarna in Niko Podgornik iz tozda Vzdrževanje: izboljšava pri delovanju rezkalnega avtomata 18-16.

V omenjenem obdobju je imela strokovna komisija za obravnavanje racionalizacijskih predlogov eno sejo, na kateri so bili pripravljene predlogi za posebna domestila, kakor sledi:

1. Predlog št. 17/81, Franc Panker in Hubert Pogorevc iz tozda Sidrne verige: žarjenje matic »Bofors« v peči Herdicherhoff. Za ta predlog je strokovna komisija ugotovila, da pripada predlagateljema enkratno posebno nadomestilo. Tak predlog je bil posredovan komisiji za delovna razmerja pri tozdu Sidrne verige v dokončno potrditev.

2. Predlog št. 18/81, Stane Rozman in Franc Murn iz tozda Vzdrževanje: predelava avtotransformatorjev na vlečni napravi Fuhr. Za predlog je strokovna komisija ugotovila, da pripada predlagateljema enkratno posebno nadomestilo. Tak predlog je bil posredovan komisiji za delovna razmerja pri tozdu Sidrne verige v dokončno potrditev.

3. Predlog št. 27/81, Niko Podgornik iz tozda Vzdrževanje: predelava rezkalnega avtomata Bündgans v stružni avtomat. Strokovna komisija je ugotovila, da pripada predlagateljema enkratno posebno nadomestilo za predlog. Tak predlog je bil posredovan komisiji za delovna razmerja pri tozdu Vijakarna v dokončno potrditev.

4. Predlog št. 3/91, Kos, Stiperski, Dobnikar in Planinšek iz tozda Vijakarna ter Konda iz DS skupnih služb: izboljšana tehnologija izdelave lesnih, iver in krovnih vijakov. Predlog je ponovno obravnavan na osnovi sklepa DS tozda Vijakarna. Izdelan je nov izračun posebnega nadomestila za leto 1980, predlagateljem pa še pripadajo posebna nadomestila za leto 1981 in 1982. Tak predlog je bil posredovan komisiji za

delovna razmerja pri tozdu Vijakarna v dokončno potrditev.

5. Predlog št. 9/81, inž. Jože Harinski iz tozda Orodjarna, inž. Franc Hanžič iz tozda Kovačnica in Franc Lužnik iz DS skupnih služb: grabeži kovane izvedbe. Strokovna komisija je ugotovila, da pripada predlagateljem enkratno posebno nadomestilo. Tak predlog je bil posredovan komisiji za delovna razmerja pri tozdu Verigarna v dokončno potrditev.

6. Predlog št. 26/79, ing. Jože Harinski iz tozda Orodjarna, Franc Lužnik in inž. Marjan Bizjak iz DS skupnih služb: izboljšani postopek izdelave veznih členov. Strokovna komisija je zadolžila inž. Franca Lunarja iz tehnološke službe, da izdelava 3 primerjalne tehnološke postopke in za njih izdela tudi kalkulacije. Na osnovi prej navedenega bo strokovna komisija na naslednji seji dokončno odločila o predlogu.

7. Predlog št. 25/81, Alojz Lindič in Martin Horvat iz tozda Kovačnica: racionalnejša izdelava obroča za grabež št. 3. Strokovna komisija je ugotovila, da pripada predlagateljema enkratno posebno nadomestilo, tak predlog je posredovala komisiji za delovna razmerja pri tozdu Kovačnica v dokončno potrditev.

8. Predlog št. 26/81, Marin Horvat in Alojz Lindič iz tozda Kovačnica: racionalnejša izdelava obroča za grabeže št. 1. Strokovna komisija je ugotovila, da pripada predlagateljema enkratno posebno nadomestilo in tak predlog posredovala komisiji za delovna razmerja pri tozdu Kovačnica v dokončno potrditev.

Komisije za delovna razmerja po tozdih so dokončno sklepale o predlogih, kakor sledi:

Tozd Kovačnica

1. Predlog št. 25/81, Alojz Lindič in Martin Horvat iz tozda Kovačnica: racionalnejša izdelava obroča za grabež št. 3. Za predlog je komisija sprejela sklep o izplačilu enkratnega posebnega nadomestila Lindiču 3.000 din in Horvatu 2.000 din (za delitveno razmerje sta se dogovorila sama predlagatelja).

Tozd Verigarna

1. Predlog št. 9/81, inž. Harinski, inž. Hanžič in Lužnik: grabeži kovane izvedbe. Komisija se strinja s predlogom, vendar predlaga, da se izdelava nov predlog za posebna nadomestila, in to tako, da bodo sredstva v višini 50 odst. prispevala dva tozda: tozd Kovačnica in Verigarna.

Tozd Vijakarna

1. Predlog št. 3/81, Kos, Stiperski, Planinšek, Dobnikar in Konda: izboljšana tehnologija izdelave lesnih, iver in krovnih vijakov. Komisija je v zvezi s tem predlogom sprejela tri sklepe:

a) izplačilo izvršeno 14. 5. 1981 se razveljavi;

b) na že sprejeta posebna nadomestila se predlagateljem priznajo posebna nadomestila za leto 1980:

	din
Kos Zdravko	13.558,30
Stiperski Marjan	5.810,70
Planinšek Peter	3.441,95
Dobnikar Bogo	1.720,95
Konda Jakob	1.720,95
Skupaj	26.252,85
	prej (46.000,00)

c) predlagateljem pripadata še dva posebna nadomestila za leto 1981 in 1982.

2. Predlog št. 27/81, Niko Podgornik iz tozda Vzdrževanje: predelava rezkalnega avtomata Bündgans v stružni avtomat. Za predlog je komisija sprejela sklep o izplačilu enkratnega posebnega nadomestila v višini 20.000 din.

Tozd Sidrne verige

1. Predlog št. 17/81, Franc Panker in Hubert Pogorevc: žarjenje Bofors matic v peči Herdicherhoff. Za predlog je komisija sprejela sklep o izplačilu enkratnega posebnega nadomestila v višini 8.000 din, ki si ga predlagatelja delita v enakih delih.

2. Predlog št. 18/81, Stane Rozman in Franc Murn iz tozda Vzdrževanje: predelava avtotransformatorjev na vlečni napravi Fuhr. Za predlog je komisija sprejela sklep o izplačilu enkratnega posebnega nadomestila v višini 8.000 din, ki si ga predlagatelja delita v enakih delih.

V zadnjem trimesečju sta se zvrstila dva dogodka, ki ju moram tukaj omeniti. Dvaintridesetim inovatorjem leta 1980 so bile vročene diplome na prijetni svečanosti, podelila sta jih direktor podjetja dipl. inž. Pavel Noč in predsednik sindikal-

ne organizacije v Verigi Jože Pfajfar.

Drugi dogodek je bil podelitev občinskih priznanj in nagrad za najboljše inovatorje leta 1980 za področje naše občine. Tudi letos so se naši inovatorji izkazali in osvojili tri nagrade od štirih podeljenih.

1. Predlog št. , Stane Rozman in Niko Ločniškar iz tozda Vzdrževanje: izdelava elektrod za Mibachov varilni stroj iz domačega materiala.

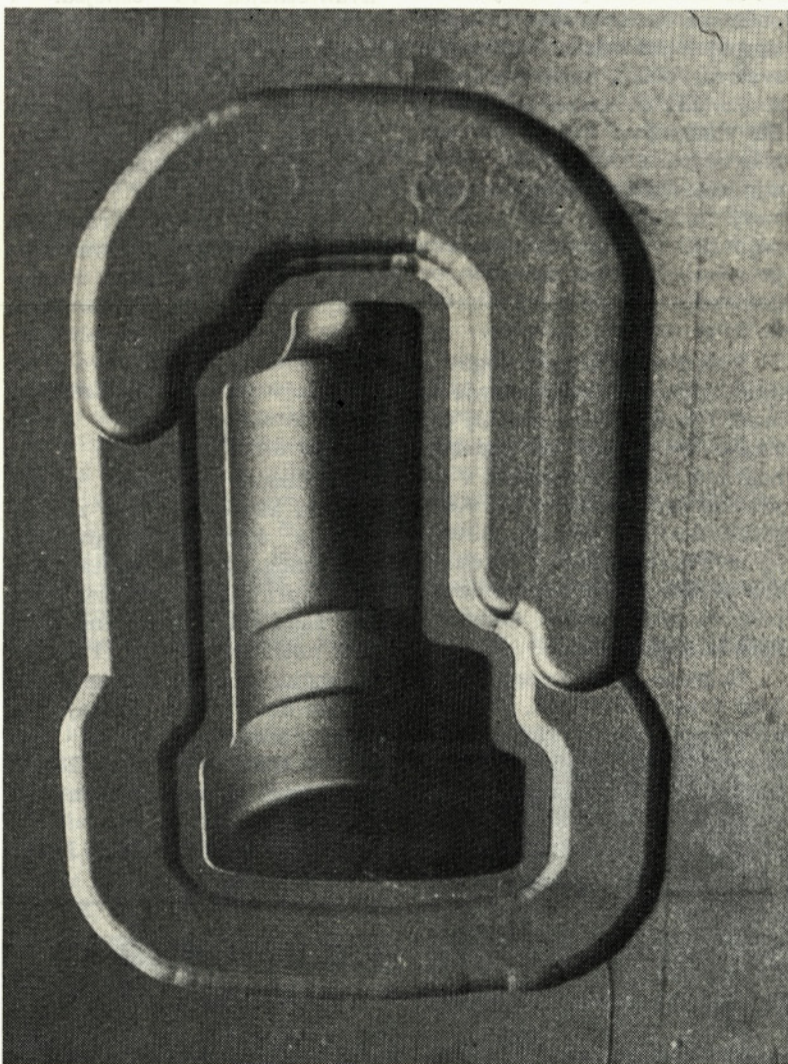
2. Predlog št. , inž. Marjan Bizjak, Peter Planinšek, Janko Kralj in Niko Podgornik, predlog obravnava predelavo in izboljšavo stružnih avtomatov GF 2 št. 20-13, 14, 15 in 16.

3. Predlog št. , Anton Tramte iz tozda Kovačnica in Hubert Pogorevc iz tozda Sidrne verige, predlog obravnava nov način oblikovanja in žigosanja škopcev po DIN 82101.

Nagrade in priznanja so bila podeljena 27. novembra 1981 ob priliki praznovanja dneva republike v Radovljici. Nagradjencem tudi naše iskrene čestitke!

V naslednji številki našega glasila bom podal pregled inovacijske dejavnosti (sprejeti in nagradjeni predlogi) za leto 1981.

Albin Lampe

DOBRAVSKI SMUČARSKI TEK PATRULJ

V soboto, 30. januarja ob 9. uri, bo na Srednji Dobravi pri Kropi na 15 km dolgi progi smučarski tek patrolj v spomin na narodnega heroja Staneta Žagarja in soborce. Pokrovitelj prireditve bodo Slovenske železarne — Tovarna vijakov Plamen Kroga. Tekmovanje bo v izvedbi KO ZZB NOV in športnih društev Lipniške doline. Namen tekmovanja je krepitev množični šport in obrambne sposobnosti ter obujati spomine na NOB in prenašati tradicije na mlade. Tekmovanje bo v naslednjih kategorijah: moške in ženske trojke do 45 let skupne starosti. Moške patrolje do 90 let in od 90 do 140 let skupne starosti. Ženske patrolje — trojke — do 75 let in nad 75 let skupne starosti. Patrolje v uniformah s terenskimi smučmi bodo tekmovali na 8 km dolgi progi. Proga bo lahka in brez večjih vzponov in spustov. Tekmovalci v trojkah se lahko prijavijo do 29. 1. 1982 na naslov TVD Partizan Podnart, telefon (064) 70 422. Kasneje prijavljene patrolje bodo startale na koncu svoje skupine. Organizator bo poskrbel za okrepčilo, prvo pomoč — zdravstveno službo. Tri prvouvrščene patrolje bodo prejele kolajne, vsi udeleženci pa značka, lik narodnega heroja Staneta Žagarja.

Ciril Rozman

Podelitev nagrad za najboljše inovacije leta

Stane Rozman in sodelavec Niko Ločniškar sta prejela priznanje kot najboljša inovatorja v letu 1980

Inovatorstvo je dejavnost, ki je zlasti v tem stabilizacijskem času zelo pomembna. Delavci razmišljajo o svojem delu, ob njem teže k boljšemu, lažjemu delu in k izboljšanju proizvodov svojega dela. Vendar njihova prizadevanja in uspehi ne smejo ostati zaprti med zidove posamezne temeljne in delovne organizacije. Njihovemu delu je treba dati neko priznanje. Zato občinska raziskovalna skupnost skupaj z občinskim sindikalnim svetom, SZDL, občinsko konferenco ZK in izvršnim svetom SO Radovljica vsako leto razpiše nagrade za najboljše inovacije leta. Odziv delovnih organizacij na letošnji razpis ni bil najboljši. V prihodnjih letih bo potrebno čim več delovnih organizacij v občini spodbuditi, da bi se udeležile razpisa.

Izmed prejetih predlogov je moral odbor za ocenjevanje izbrati 4 inovacije, ki najbolj ustrezajo kriterijem za podelitev nagrade. Ti so predpisani v posebnem pravilniku in so: višina prihranka, uporabnost inovacije, izvirnost, nastanek izven področja rednega dela in pomembnost za stabilizacijo. Odbor ni imel lahkega dela.

Nagrade inovatorjem je podelil tovariš Petriček, predsednik skupščine raziskovalne skupnosti občine Radovljica na osrednji proslavi ob dnevu republike, 29. novembra, z naslednjimi utemeljitvami:

1. Tovariša, Stane Rozman in Niko Ločniškar, prejmeta priznanje za inovacijo »izdelava elektrod za Mibach stroje iz domačega materiala«.

Oba tovariša sta zaposlena v tozdu Vzdrževanje v Verigi Lesce. Samoiniciativno sta našla način za izdelavo elektrod za Mibach stroje iz domačega materiala. Inovacija predstavlja po eni strani zamenjavo uvoženih delov z domačimi, poleg tega pa so doma narejene elektrode mnogo cenejše.

2. Tovariši Marjan Bizjak, Peter Planinšek, Janko Kralj in Niko Podgornik prejmejo priznanje za inovacijo »predelava in izboljšanje stružnih avtomatov GF2«.

Omenjeni tovariši, vsi zaposleni v Verigi Lesce, so predlagali in izboljšali stružne avtomate GF2. Z delom, ki so ga opravili izven področja svojih del in nalog, so praktično nadomestili uvoz dragega stroja.

3. Tovariša Andrej Mehle in Jože Justin prejmeta priznanje za inovacijo »sprememba pritrjevanja merilnega sistema B-5 v okrov univerzalnih instrumentov«.

Zaposlena sta v Iskri, toz Instrumenti Otoče. Avtorja sta našla originalno rešitev za pritrjevanje merilnega sistema, ki je glede na staro varianto veliko kvalitetnejša in cenejša. V enem letu je znašala čista gospodarska korist 490.544 din.

4. Tovariša Anton Tramte in Hubert Pogorevc prejmeta priznanje za inovacijo »orodje za nov način oblikovanja in žigosanja škopcev«.

Tovariša Anton Tramte in Hubert Pogorevc sta naredila serijo orodij za hladno oblikovanje in žigosanje škopcev, ki so se prej toplo oblikovali. Predlog pomeni tudi odpravo ozkega grla v proizvodnji. Enoletna gospodarska korist znaša 165.963 din.

Občinsko priznanje seveda pomeni afirmacijo tako za inovatorja kot za organizacijo združenega dela, ki na ta način pravzaprav tudi pokaže, da v tem času stabilizacije zna poskati notranje rezerve. Prav na področju inovatorstva se da še mnogo doseči brez vlaganja velikih sredstev.

Vse OZD v občini pa že vabimo tudi k naslednjemu razpisu nagrad.

Jože Jelenc

P. S. (Post silvestrum)

Minuli novoletni prazniki so bili v znamenju tekočega. Oželi smo tekoče račune, da bi potekali novoletno žejo. Saj za šport ni bilo pogojev, razen za akvaplaning in smučanje na vodi. Prav gotovo je bil osrednji prostor vseh novoletnih dogodkov GOSTILNA. Ta je slovenski hram božji, pribežališče grešnikov, tolažnica osamljenih, mati zapuščenih, spovednica prizadetih, šiba predrznim, učiteljica nevednih, borza vsemogočega, zaščitnica nedolžnih, oaza popotnikov, končna postaja izgubljenih, strtih in utrujenih, svetišče brezdelnežev in brezimnih, pa tudi psihiatrična ordinacija. Američani si hodijo lajšati svoje nesrečne duše k svojim psihiatrom, ki jih tudi finančno zelo olajšajo. Naši ljudje psihiatrov ne rabijo, ne zaradi ne-

Spremembe v poklicnih odločitvah radovljiških osmošolcev

V tem šolskem letu so se naši učenci prvič vključili v reformirano usmerjeno izobraževanje, ki se od sedanjega srednjeročnega šolstva ne razlikuje le po obliki, pač pa zlasti po vsebini in razporeditvi vzgojno-izobraževalnih programov. Odpravljena je dvotirnost izobraževanja, ki se je doslej pričenovala že z vstopom v srednjo šolo, spremenjena je šolska mreža, za katero menimo, da je lahko odločilno vplivala na spremembe pri vključevanju. Prav te spremembe obravnavamo v naslednjem poročilu, in sicer predvsem z vprašanjem, kako so se vključevali osmošolci v zadnjih štirih letih in kaj je novega prinesla reforma.

Podatke o namerah in vključitvah smo črpali iz uradne dokumentacije naše strokovne službe. Zajeli smo štiri generacije, in sicer tiste, ki so zaključevali osnovno šolo v šolskem letu 1977/78, 1978/79, 1979/80 in 1980/81. Vključitve so premaknjene za eno leto naprej. Ker smo doslej spremljali vključitve po srednjih šolah in ker taka oblika z vzgojno-izobraževalnimi programi ne bi bila primerljiva, obravnavamo namere in vključitve po panogah, strokah ali dejavnostih. Najmanj so primerljive vključitve v nekdanjo gimnazijo, ki ni usposabljala za poklic, ampak je bila pripravljavnica za študij na visokih šolah, in sedanjima družboslovno-jezikovno ter naravoslovno-matematično usmeritvijo. Podatki so prikazani v absolutnih številkah in z relativnimi razmerji, ker se je število učencev spreminjalo, in sicer od 414, 391, 426 do 383 zadnje leto.

Zadnja štiri leta smo spremljali veliko dinamiko na področju vključevanja, ki so jo pogojevali novi oddelki šol. Predvsem so to povečane možnosti za vključevanje v splošno gimnazijo in v oddelke pedagoških gimnazij po občinah v šolskem letu 1977/78. Sicer pa je prišlo do največjih sprememb prav zadnje leto.

razvitega družbenega standarda, pač pa zaradi tega, ker se duševne stiske našega vrlega občana neprimerno lažje rešujejo v gostilni na prijateljski in samoupravni bazi.

Še po nekajstisoletnih gostinskih tradicijah stoji za to človeško dejavnostjo temna senca preteklosti, sedanosti in prihodnosti: ŽENA, zlasti poročena, neukročena, naostrena kakor nikoli nobena. V svojem slepem feminizmu ženske še do danes niso mogle preboleti propad matriarhata. Odklēj in od tod ta mrznja nad dedci, ki s povsem nedolžnimi nameni zaidajo v krčmo. Tudi ljubosumje hudo pesti zlasti tiste ženske, ki vedo, kako so izgledale starogrške oštarije s takratnimi heterami (bogata ležišča obložena s krzni, mehke punce, živa glas-

Katere panoge so dobile več učencev?

Največ je pridobilo gostinstvo. Razlogov je več, med drugim prizadevanja gostinskih delavcev in naše službe po zagotavljanju domačih kadrov v tako turistični občini, perspektive po nadaljnjem pridobivanju znanja, ki so jasnejša v usmerjenem izobraževanju, omenjene možnosti vključevanja v druge vzgojno-izobraževalne programe, zaostreni pogoji zaposlovanja in štipendajska politika.

Nekoliko manj, pa še vedno pridobitev, je v tekstilu, elektro, gradbeništvu, kemiji, lesarstvu in upravno-administrativni dejavnosti.

Panoge, ki so dobile manj učencev:

Najbolj je prizadeta kovinsko predelovalna industrija, vendar ne na račun osnovnih proizvodnih poklicev, pač pa je manjše vključevanje v program kovinar-strojniki, V. zahtevnostne stopnje in smer vzdrževalec in upravljalca vozila.

Manj učencev se je vključilo v zdravstvo, vendar ne zaradi zmanjšanih želja, ampak zaradi omejenih možnosti, saj je od 29 prijavljenih na zdravstveni šoli Jesenice lahko realiziralo svojo željo le 17 učencev. Drugi so se morali preusmeriti.

Manjše vključevanje je bilo v vzgojo in izobraževanje, največ zaradi omejenih možnosti za zaposlovanje, blagovno-denarni promet (na račun poslovno-finančne dejavnosti) in metalurgijo. Ta panoga je kljub bližini Železarne in Verige za naše učence manj zanimiva in so se vključevali vanjo zlasti drugod odklonjeni. Ker je bilo letos možnosti dovolj, je torej dobila manjši del generacije.

Zmanjšalo se je vključevanje v vojaške poklice in za miličnike. Vsaj zadnje je dovolj zanimivo za naše učence, vendar je strog izbor, kar enako velja za vojaške šole.

Opisani premiki namer so razveseljivi, pa tudi ne. Najbolj smo lahko zadovoljni, da

so se učenci bolj vključevali v deficitarno gostinstvo in turizem. Bojazen je v tem, ker so morda marsikateri učenci zbirali to usmeritev kot izhod v sili, saj pri naslednji generaciji ponovno ugotavljamo, da so gostinci enako priljubljeni kot dimnikarji. Seveda pa je tudi od gostinskega kadra in pogojev dela v gostinstvu odvisno, kako bodo znali obdržati vključene učence.

Manjše vključevanje v kovinsko-predelovalni industriji ni tako kritično, saj gre na račun že tako suficitarnih avtomehaničarjev.

Gotovo pa sta spremenjena mreža šol, ki bolj odraža kadrovske potrebe in drugačna sestava kadrovske štipendije, poleg zaostrenih pogojev na področju zaposlovanja, odločilno vplivali na premike v vključevanju zadnje leto.

Reformna prizadevanja so bila tudi v smeri povečevanja vključevanja v proizvodne poklice. To tendenco je opaziti v letih nazaj, vendar pomembnejše prav zadnje leto. Razmerja med vključitvami v proizvodne in neproizvodne poklice prikazujemo s stolpci za vsa štiri leta; zadnje leto se to razmerje zelo približa zaželenemu 70:30, saj je 68,4:31,6 v korist proizvodnih poklicev.

Kakšen odstotek generacije so dobile posamezne panoge:

— blagovno-denarni promet	20,8
— kovinsko-predelovalna industrija	14,6
— naravosl.-mat. in družb.-jez.	12,8
— elektro	10,4
— vzgoja in izobraževanje	6,7
— tekstil	5,5
— gostinstvo in turizem	5,5
— zdravstvo	5,0
— lesarstvo	4,2
— upr. adm. dej.	2,8
— gradbeništvu	2,0
— agroživilstvo	1,6
— kemija	1,3
— promet in zveze	1,3
— miličniki, voj. poklici	1,3
— usluge	0,8
— kultura	0,5
— gozdarstvo	0,3
— farmacija	0,3
— metalurgija	0,2

Strokovna služba občinske skupnosti za zaposlovanje Kranj

ba, vino z Rodosa itd.). Vsako ljubosumje je res odveč, ker zahvaljujoč civilizaciji takih lokalov ni več. (V socializmu!) Ni prav, da emancipacija tudi na področju družabnega življenja ni napravila koraka naprej, ampak je ostala v razkoraku. Gostilna je DRUGI DOM, saj se tam dogaja VSE. Predvsem se tu slave veseli dogodki: pokoplje se staro leto, zapije pokopane sorodnike, definitivno ločitev, rojstvo sosedovih otrok, končno prodano stoenko, propad konkurence ipd. Slave se tudi žalostni dogodki, katerih zastavo nosi poroka, oziroma ohcet. Poroka je osnovni pogoj za ločitev, zato je tak dogodek že v osnovi žalosten. V gostilni se kupi ali proda psa in prijatelj, sklone posel ter spozna marsikaj.

Svoje mnenje o gostilnah nam je med notami postregel

tudi Andrej Šifrer, katerega lahko jemljete vsaj tako resno kot moje.

Tisti, ki v kriminirani lokal nikoli ne stopijo iz verskih ali copatarskih razlogov, imajo zagotovo doma hitro dostopen, bogato založen bife, ali pa skritega v splakovalni omari ter celo zakopanega na vrtu. Stavim, da imajo slovenski domovi več bifejev kot omari za prvo pomoč. Normalno je, da je v ladijski lekarni steklenica ruma. Naša planinska mornarica pa je znana. Nešteto opravičil in razlogov je, da ga lahko srknemo. Če razloga nimamo, pride prav kakršenkoli drug razlog.

Tako nam ostane dovolj časa čez leto, da se bomo ob številnih praznikih zabavali z vso širino slovenske duše, in se potem posipali s pepelom.

Frenk Bregant

Kadrovske vesti

Novosprejeti delavci:

Tozd Verigarna: Sandi Justin, Boris Puncer, Milan Cvetek
Tozd Kovačnica: Marko Ilijanić
Tozd Vzdrževanje: Martin Mencinger
Tozd Vijakarna: Marjan Fikfak, Ikmeta Alibabić
TOZD TIO: Ludvik Bešter
Tozd Sidrne verige: Stanko Babič

Prišli iz JLA:

Tozd Verigarna: Aleksander Kokalj
Tozd Orodjarna: Josip Jutriša
Tozd Vijakarna: Marko Jakovljević
Tozd TIO: Anton Peterka

Prenehali z delom:

Tozd Vijakarna: Alojz Ličar, Matilda Peserl, Uroš Kasanovič
Tozd Verigarna: Franc Korošec
Tozd Sidrne verige: Ivan Matkov

Poročili so se:

Veronika Hrast iz tozda Vijakarna
Leon Mataln iz tozda Sidrne verige

Rodili so se:

Antu Tutiću iz tozda Vijakarna sin Goran
Ivici Obradović iz tozda Orodjarna hči Ivana
Francu Pavku iz tozda Sidrne verige hči Sabina
Janezu Bobiču iz tehničnega sektorja sin Andrej

kadrovska služba

Zahvale

Ob boleči izgubi našega moža in očeta Cirila Rozmana z Brezij se iskreno zahvaljujemo sodelavcem tozda Sidrne verige za podarjeno cvetje, tov. Simiću za poslovilne besede ob njegovem preranem grobu in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala tudi godbi na pihala in gasilcem.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Ob izgubi dragega očeta Jožeta Šlajmerja se zahvaljujem sodelavcem tozda TIO za podarjeni venec, znanec in prijateljem za izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Branko

Ob izgubi naše tete Rozine Božič se iskreno zahvaljujemo osnovni organizaciji sindikata za podarjeni venec in tov. Ažmanu za poslovilne besede ob odprtem grobu ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Sorodniki

Ob smrti mojega dragega očeta Janeza Pokljukarja se zahvaljujem DSSS za podarjeni venec, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi sodelavcem za denarno pomoč.

Francka Cerkovnik

Ob boleči izgubi moje ljubljene hčerke Irene se najtopleje zahvaljujem sodelavcem tozda Verigarna za pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Očka Tone Novak

Ob smrti moje mame TEREZIJE GOLC se iskreno zahvaljujem vsem bivšim sodelavcem iz Verige Lesce, ki so tako številno počastili njen spomin, jo pospremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalja. Še posebna zahvala gasilcem Verige za venec — vsem še enkrat hvala.

Vinko Golc

Svarilo kadilcem

(seveda zaman)

Kadilci! Vsakokrat, ko vdihnete vase cigaretni dim, dobite z njim v pljuča kakih 1200 kemičnih spojin. Med njimi je vsaj 300 rakotvornih snovi, ki se nabirajo v vaših dihalnih organih, in vam skrajšujejo življenje. Vsaka cigareta vam ga skrajša za 5 minut. (Grožnjo kviri samo pomanjkljivost, da nihče ne ve, od katere usojene starosti naj odšteva minute za posamezne cigarete.)

Nekulturni kadilci sodijo med najbolj brezobzirno skupino ljudi. Le s kakšno pravico si kadilec prižge svojo smrdečo cigareto v prisotnosti ljudi, ki ne kade! Pa še huje: s kakšno pravico prižigajo kadilci svoje cigarete — včasih drugo za drugo, kadar so okoli njih bolniki, otroci in tisti, ki jim cigaretni dim očitno škoduje! Za to, da nekaj ljudi uživa, morajo nekadilci vdihavati cigaretni dim na sestankih, v lokalih, prometnih sredstvih in doma.

Nekadilci bi se morali proti kadilcem bojevati aktivno. Nič ni bolj preprosto kot kupiti nalepke Rdečega križa, ki jih je mogoče dobiti v papirnicah in ki na vpluden način zahtevajo prepoved kajenja. (Vprašanje je seveda, ali se zakrknjeni kadilci sploh zmenijo zanje.)

Predstavljamo vam

V prvi številki Verige v letošnjem letu vam predstavljamo Polajnar Jelko, ki bo v kratkem praznovala dve obletnici: 35 let delovne dobe v Verigi Lesce in 50. rojstni dan. Delavcev, ki bi vse delovne moči pustili v eni delovni organizaciji, res ni veliko. In prav to nas je vodilo, da smo jo zaprosili, da nam pove nekaj o svojem življenju in delu v Verigi. Odzvala se je našemu vabilu in nam povedala nekaj o sebi in svojem delu.

Njena otroška leta so ji tekla v času svetovne krize in v obdobju druge svetovne vojne. Zato njeni spomini na otroštvo niso lepi. V času vojne, in sicer že leta 1941 od avgusta pa do marca 1942, je bila skupaj z mamo in bratom zaprta najprej

v Begunjah, nato pa v Šentvidu. Zaprli so jih, ker je bil oče v partizanih in so bili 14 dni pri njem na Jelovici. Ko so se vrnili, so jih aretirali in izpustili marca 1942, ko jim je oče padel v partizanih. Ko so minila vojna leta, je bila Jelka stara toliko, da bi se morala nekaj izučiti. Imela je veselje za šiviljo, ker pa družina ni imela sredstev za preživljanje, se je morala zaposliti in skrbeti za 4-člansko družino. Zaposlila se je 27. januarja 1947 v Verigi v Lescah v Kovačnici, kjer je delala v barvarni ali na strojih. Zaradi lakov in različnih plinov je zbolela na pljučih in očeh, zato je bila prestavljena v centralno skladišče, kjer izdaja pisarniški material in osnovna sredstva. V 21 letih, odkar dela na tem delovnem mestu, se je samo delo večkrat spremenjalo. Prostor, v katerem ima sedaj pisarniški material, je sicer bližje, vendar je neprimeren in tudi premajhen za toliko papirja, kot ga »pisarniški moli« porabijo v Verigi. Svoje delo opravlja z veseljem in kljub temu, da jo večkrat vidimo, kako težko nosi material po stopnicah, se ne pritožuje. O svojem delu v Verigi nima veliko povedati in človek bi kmalu imel občutek, kot da je delala le 3 leta ne pa 35 let.

Leta 1953 se je poročila in si ustvarila družino. Dvanajst let so stanovali doma in 11 let pri moževih starših. Leta 1976 pa so dobili 2-sobno stanovanje v Lescah, katerega jim je dodelila Veriga. Ima dve hčerki, ki sta že poročeni, in imata svo-

težko čaka na upokojitev, da bo lahko pazila na svoje vnuki družini ter seveda tudi probleme z varstvom. Zato Jelka ke. Rada tudi šiva in dela ročna dela, o katerih je sanjala v dekliških letih, zato ji ne bo dolgčas.

Čestitkam ob 35-letnici v delovni organizaciji in 50. rojstnemu dnevju se pridružuje tudi naše uredništvo, ki ji iskreno čestita in želi, da se ji izpolni vse tisto, kar si sama najbolj želi.

Uredništvo

Ob upokojitvi

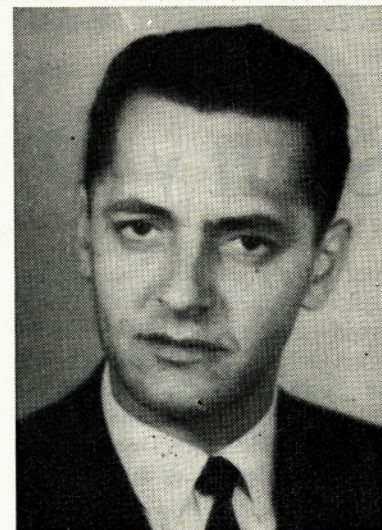
Ob koncu lanskega leta oz. v začetku tega leta smo se poslovali od dveh dolgoletnih sodelavcev, dveh delovodij — Franca Korošca in Ernesta Kovača. Vodila sta izmeno priprave metrskih verig in izmeno opremljevalnice. Na zadnjem proizvodnem sestanku Verigarne, ko smo si kot sodelavci zadnjič stisnili roke, iskrenost ni bila formalna. Njune izkušnje in njuno privrženost delu in kolektivu bomo še dolgo pogrešali. Ob pregledu njenih dokumentov smo lahko ugotovili, da sta poleg enakih delovnih nalog imela še nekaj skupnih točk. Oba sta pripadnika tiste generacije, ki jim življenje v najlepših letih mladosti ni prizanašalo. Oba sta izkusila leta pomanjkanja in borbe za obstanek, in oba najdemo v vrstah tistih, ki so okusili vojne grozote, leta nesebične obnove in izgradnje novega sistema. Oba sta z osebnim zgledom, dobrim delom in požrtvovalnostjo dosegla tudi to, da sta premagala pomanjkljivost šolskega znanja in uspela obvladati zahtevno delo delovodij v proizvodnji.

Ernest Kovač je bil rojen na ravnicah Prekmurja, v vasi Poznanovci v okolici Murske Sobote, leta 1924. Že v zgodnji mladosti mu je sreča okrenila hrbet, saj je kot sirota spoznal, kako skopa je tuja roka, ki reže kruh. Šele štirinajstleten je moral že delati v gostilni in tak je ostal tudi njegov prvi poklic. Opravil je poklicno šolo z gostinskih izpitom. V letih vojne ga na koncu leta 1945 najdemo kot kurirja in potem v Skopju na dosluženju vojnega roka v

vrstah KNOJ. Na Gorenjsko ga je pot zanesla že leta 1952, kjer je bil zaposlen najprej v SGP Projekt Kranj, nato v gostinskem podjetju Hotel Evropa Kranj. V DO Veriga pa je bil zaposlen od leta 1955, kjer je opravljal delo skladiščnika polproizvodnje, terminerja in od leta 1964 delo delovodje v opremljevalnici. V opremljevalnici je tudi dočkal upokojitev. Žal mu je administracija v socialni službi s svojo površnostjo nekoliko pokvarila vtise o koncu delovne dobe. Toda ta spodrseljaj mu ne more pokvariti spominov na delo v opremljevalnici, ki se je v tem času razvila iz zanikrnega dela ročnih operacij v sodoben obrat. Poleg prizadevnosti v svojem rednem delu je bil aktiven tudi na družbenopolitičnem področju v tozdu in krajevni skupnosti, kjer je opravljal pomembne dolžnosti od člana raznih odborov do predsednika IOOS in drugih samoupravnih organov.

Franc Korošec je sin bohinjskih gora, kajžarskega porekla, rojen 1927. leta na Koprivniku. V številni družini s sedmimi otroki ni bilo nikoli dovolj kruha in še ta je bil pridobljen na trd način. Kot otroku mu ni bilo prizaneseno in v takih razmerah je opravil le 4 razrede osnovne šole. Šestnajstletnega je zatekla vojna vihra in kot stotine njemu podobnih je stopil v partizansko vojsko, kot kurir, dne 7. 2. 1944, v Prešernovo brigado ter kasneje v Jeseniško-bohinjski odred. Konec vojne je dočkal na Koroškem, vojaško suknjo pa je odložil šele 1947. leta, kjer je v vrstah KNOJ pridobil čin vodnika. Prvo službo je dobil v GG Bled, potem ga po takratnih direktivah najdemo še v Kurivu Radovljica in OLO Radovljica. V Verigo je vstopil 1952. leta. Tu je preizkusil vse faze Veriginega in svojega razvoja, od nošenja žičnih svitkov na ramah, terminarske službe in od leta 1973 opravljanje del delovodje priprave verig, kjer je dočkal tudi upokojitev. Za svojo nenehno angažiranost na različnih področjih je dobil več odlikovanj, vse od

medalje in ordena za hrabrost, zlate značke delovnih brigad, srebrnih odličij za delo v sindikatu, pri gasilcih itd. Skratka svoje delo je kot član ZK in priden delavec opravljal vestno in požrtvovalno ter svoje izkušnje tudi prenašal na mlajši rod.

Oba delavca bomo ohranili v najboljšem spominu, še enkrat se jima zahvaljujemo za njun delovni prispevek in ju vabimo, da ob srečanju upokojencev še prideta v naš kolektiv.

Sodelavci

Italijanska križanka

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Številke v oklepajih pomenijo število praznih polj, ki pa jih reševalec postavi sam.

VODORAVNO:

1. Prioritetni program naše DO (0)
2. Razbojnik (0)
3. Riževo žganje; okrajšava za tangens; polmer (2)
4. Postaja milice; moško ime Leon (5)
5. Gorenjska občina (0)
6. Osebnostni zaimek; Tovarna v Slovenski Bistrici (2)
7. Turistično društvo; zgoden; dalmatinsko žensko ime (2)
8. Angleški fizik William (1768—1851); pisatelj Cankar (1)
9. Kdor govori ijekavsko narečje; kalij (1)
10. Velika glavata želva, živi tudi v Jadranu; žensko ime (1)

NAVPIČNO:

- I. Predsednik DS v orodjarni (0)
- II. Pokrajina v Franciji (0)
- III. Tov. elek. aparatov iz Maribora; pritrdilnica; vrsta hrasta (2)
- IV. Kraj blizu Kranja; zgornje okončine (1)
- V. Marjan Volk; Elektro Vojvodina; orodje (srbohrvatsko) (2)
- VI. Sam. kadrovski analitik Brane; Valjevo (1)
- VII. Tjakaj; Jauševac Marjan; Ivan Eržen (3)
- VIII. Pisatelj Flaming; TV nadaljevanka o naših skladateljih (1)
- IX. Karel Čapek; območje; rajon; vanadij (3)
- X. Zrak (angl.); pevka Pinterič (1)

sestavil Marjan Dobnikar

Za nagradno novoletno križanko smo dobili 72 rešitev. Izžrebani so bili naslednji reševalci: prva nagrada 170 din — Rozka Onič, druga 110 din — Ivan Pintar in Anica Juršinič, tretja 80 din — Bran-ko Zorman in Bronka Derlink.

Šport v SŽ

13. januarja je komisija za športno rekreacijo pri Koordinacijskem odboru sindikata imela svojo prvo redno sejo v letošnjem letu. Med drugim je bil na sestanku dogovorjen tudi koledar prireditev v okviru Slovenskih železarn. Dogovorjeni so bili naslednji datumi in organizatorji posameznih prireditev:

— 6. februar (rezervni datum 13. februar) — zimski del prvenstva SŽ, ki bo obsegal tekmovalna v veleslalomu, smučarskih tekih in sankanju. Organizator srečanja bo Plamen iz Kroepe. Tekmovalja bodo v Kropi, Kamni gorici ali na Zatrniku oziroma v Gorjah.

— 12. junij — letni del prvenstva SŽ, ki ga bo organizirala Železarna Ravne. Letos bodo na sporedu naslednje športne panoge: mali nogomet, odbojka, streljanje z zračno pu-

ško, kegljanje, plavanje in še ena športna panoga, ki jo bo izbral organizator. Ta naj bi bila namesto balinanja, ki ga v Ravnah ni mogoče organizirati.

— 22. ali 29. maj — planinski pohod na Nanos, Snežnik ali Polhograjske Dolomite. Pohod bo organiziral Tovil Ljubljana.

— 19. ali 26. junij — planinski pohod na Peco ali Raduho v organizaciji planincev iz Železarne Ravne.

— 28. avgust — planinski pohod na enega izmed vrhov v Kamniških alpah. Organizator: Železarna Štore.

— 11. september — planinski pohod na enega izmed vrhov v Karavankah. Pohod, ki ga bo organizirala Železarna Jesenice, bo memorialni pohod Janeza Jenka.

F. V.

Program kina Radovljica

OD 4. 2. DO 3. 3. 1982

VROČE MAJICE
ameriški barvni zabavni film
4., 6. in 7. 2. ob 20. uri

HUPER SUPER KASKADER
ameriški barvni pustol. film
5. 2. ob 18. in 20. uri

SEZONA MIRU V PARIZU
jugoslovanski barvni film
6. 2. ob 18. uri, 9. 2. ob 20. uri

MADAME IN NJENE TRI NEČAKINJE
zah. nemški barvni erotični film
7. 2. ob 18. uri, 8. in 10. 2. ob 20. uri

MRHA
angleški barvni film
11. in 13. 2. ob 20. uri, 14. 2. ob 18. uri

POPAJEVE NORČIJE
ameriški barvni risani film
12. 2. ob 18. uri

EROTSKE PUSTOLOVŠČINE
francoski barvni film
12., 14. in 16. 2. ob 20. uri

PRVA LJUBEZEN
italijanski barvni film
13. 2. ob 18. uri, 15. in 17. 2. ob 20. uri

PADEC ITALIJE
jugoslovanski barvni film
18., 21. in 23. 2. ob 20. uri

IN ANGELI NORO VOZIJO
italijanski barvni pustol. film
19. 2. ob 18. uri

DIABI NAJVEČJI PES NA SVETU
angleški barvni zabavni film
19. 2. ob 20. uri, 20. 2. ob 18. uri

JABOLKO
ameriški barvni film
20. in 22. 2. ob 20. uri, 21. 2. ob 18. uri

PLAMEN NA PACIFIKU
ameriški barvni vojni film
24., 28. 2. in 1. 3. ob 20. uri

IMPERIJ VRAČA UDARCE
ameriški barvni fant. film
25. in 27. 2. ob 20. uri, 28. 2. ob 18. uri

BEG V ATENE
angleški barvni pustol. film
26. 2. in 2. 3. ob 20. uri

OSVAJANJE SVOBODE
barvni film
27. 2. ob 18. uri, 3. 3. ob 20. uri

Program športne rekreacije

Komisija za športno rekreacijo pri občinskem svetu sindikata je tudi letos pripravila koledar športnorekreativnih tekmovalj, oziroma program sindikalnih športnih iger za leto 1982.

Pri izbiri športnih panog je upoštevala dostopnost in prilagodljivost potrebam, željam in interesom vseh, ki nimajo vrhunskih tekmovalnih ambicij ter seveda možnosti organiziranja in ekonomske upravičenosti posameznih športnih akcij. Že v prejšnji številki našega glasila smo omenili, da bo letošnji program občinskih sindikalnih prvenstev nekoliko skrčen, saj ne bo več tekmovalja v balinanju, košarki, kolesarjenju, šahu, krosu in orientacijskem pohodu. Na programu teh množičnih sindikalnih športnih tekmovalj, ki se bodo upoštevale za celoletno uvrstitev OOZS na SŠI 82, bo torej devet športnorekreativnih panog.

1. 24. ali 31. januarja — smučarski tek v Lescah na Lipcah ali v Gorjah. Organizator bo Smučarski klub Gorje.

2. 21. ali 28. februarja — veleslalom na Kobli. Organizator bo Smučarski klub Bohinj.

3. Od 8. do 25. marca — kegljanje, borbene partije. Organizator bo Kegljaški klub na asfaltu Bled. Tekmovalje bo na Bledu.

4. Od 14. do 18. aprila — odbojka v Radovljici, Lescah, Begunjah in na Lipnici. Tekmovalje bo organizirala komisija za odbojko in zbor sodnikov pri ZTKO Radovljica.

5. 15. in 16. maja — streljanje z zračno puško v kulturnem domu v Podnartu ali v osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Organizatorja bosta strelski družini Podnart ali Bohinjska Bistrica.

6. 25. in 26. junija — mali nogomet (turnirska oblika). Tekmovalje bo organizirala komisija za mali nogomet pri ZTKO Radovljica na igriščih za mali nogomet v občini Radovljica.

7. 27. ali 28. avgusta — plavanje. Tekmovalje bo organiziral plavalni klub Radovljica

na ogrevanem letnem kopališču v Radovljici.

8. 23. oktobra — namizni tenis. V organizaciji namiznoteniškega kluba Mošnje bo tekmovalje v osnovni šoli v Radovljici.

9. Od 3. do 25. novembra kegljanje, mešano ekipno in posamezno. Tekmovalje bo organizirala komisija za športno rekreacijo pri OSZS Radovljica na kegljišču doma upokojencev v Radovljici.

V decembru bo še zaključna prireditev športnih tekmovalj v občini Radovljica za leto 1982 s podelitvijo pokalov za skupno in ekipno uvrstitev v ženski in moški konkurenci.

Predvideni datumi posameznih tekmovalj so le okvirni, vendar bomo skušali doseči, da se bodo organizatorji določenih datumov čimbolj držali. Vsa občinska sindikalna prvenstva se bodo točkovala. V skupnem seštevku točk za celoletno uvrstitev na SŠI 82 se bodo upoštevala vsa tekmovalja. Prvo-plasiranim ekipam posameznih občinskih sindikalnih prvenstev bodo na razglasitvi rezultatov za osvojena prva mesta v moški, ženski in skupni uvrstitvi podeljeni pokali, petim najboljšim ekipam in posameznikom diplome in trem najboljšim posameznikom medalje. Vsi udeleženci pa prejmejo spominsko športno značko SŠI 82. Sistem točkovanja in podelitev odličij v posameznih športnih disciplinah se v letu 1982 ne bo menjal.

Za razglasitev skupnih in ekipnih zmagovalcev na SŠI 82 pa je komisija uvedla spremembo. Da bi izenačili pogoje za celoletno uvrstitev, je komisija razdelila organizacijo glede na število zaposlenih v tri skupi-

ne, in sicer s stanjem zaposlenih na dan 1. 1. 1982.

1. Skupina do 100 zaposlenih.

2. Skupina nad 100 do 400 zaposlenih.

3. Skupina nad 400 zaposlenih.

Na zaključni prireditvi bodo tako podeljeni pokali trem najboljšim ekipam za skupno uvrstitev na SŠI 82 v vsaki skupini in prvo uvrščenim ekipam v ženski in moški konkurenci v vsaki skupini.

Skupni vrstni red in vrstni red v ženski in moški konkurenci na SŠI 81 je znan. V skupni in moški konkurenci je Veriga lani dosegla prvo mesto, medtem ko so bile ženske šele pete. Upajmo, da bodo naši športniki rekreativci tako uspešni tudi letos. Zavedati pa se moramo, da je udeležba na občinskem sindikalnem prvenstvu pravzaprav le vrh drugače rednega rekreacijskega udeleževanja posameznikov. Namesto, da bi bilo tako, je žal za mnoge udeležence tekmovalje edina športnorekreativna dejavnost. Pa bi bilo lahko drugače. Možnosti so, saj imamo organizirane redne rekreacijske vadbe dvakrat tedensko v telovadnici osnovne šole v Lescah za moške in enkrat tedensko odbojko za ženske, rekreacijsko drsanje je ob sobotah, kegljanje ob petkih. Če pa bi bilo večje zanimanje, bi lahko organizirali še marsikaj. V januarju in februarju bodo vse osnovne organizacije imele svoje občne zборе. Upajmo, da bo na teh zborih tudi govora o športni rekreaciji in da bo podan tudi kak predlog, ki bo koristen za nadaljnje delo komisije za športno rekreacijo.

F. V.

VERIGA je glasilo delovne organizacije Slovenske železarne — Veriga, n.s.o., Lesce. Izhaja enkrat mesečno. Ureja uredniški odbor: Zdenka Arh, Božena Vidic, Dora Tonejc, Marjan Stiperski in Mitja Torkar. Odgovorni urednik Mitja Torkar. Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS prosto plačila prometnega davka. — Tiska Tiskarna Ljubljana.